Luka

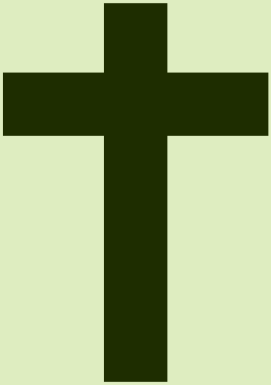

The Gospel According to Luke in the Chergash dialect of the Vlax Romani language

Luka
The Gospel According to Luke in the Chergash dialect of the Vlax Romani language

copyright © 2018 Pioneers

Language: Chergash (Romani, Vlax)

Dialect: Chergash

Translation by: Pioneers

DRAFT VERSION
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2024-10-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Oct 2024 from source files dated 11 Oct 2024
1e2d0214-3d12-5bbc-b29b-eea1aae09a1b

Contents

Luka 1

E Lukašći Bahtali Nevimata

Akaja Bahtali nevimata ramosarda o manuš savesko akhardolas Luka, vo sas doktori thaj misionari savo putuilas e apostole Pavlesa (dik Kol 4,14; Flm 24; 2. Tim 4,11) thaj nas Židovo. Akaja knjiga opisujil e Isusesko bijandipe, trajo, sikaipe, čudurja, lesko smrto po trušul, vaskrsenje andar e mule thaj vi o vaznesenje po nebo. Jek katar e glavne tema akale Bahtale nevimako si kaj o Isus pherel e obećanja savo dijas o Del e Izraelešće ando Purano zaveto ali isto kaj e Bahtali nevimata naj samo pale Židovurja već vi pale okola save naj Židovurja. Ande akaja Bahtali nevimata o Isus sikavelas e but e teme, uključujući vi e molitva, e Sveto Duho, bah, zahvalnost thaj e love. Akaja knjiga isto gajda sikavel sar o Isus sastarelas thaj jartolas e bezeha e bute manušenđe, uključujući vi okolen save sas zurale nasvale ili opsednime e benđenca, čoren, bezehalen, odbacime manušen thaj e bute manušnjen. O Luka akava ramosarda, verovatno varekaj katar 65. brš posle o Hristo.

O Luka ramol lil e Teofilešće pale e Isusesko trajo

1 Poštuime Teofile, ramov tuće zbog godova kaj but džene
line te ramon okola događajurja save o Del obećisarda
majsigo prekal e prorokurja, a save dogodisajle maškar
amende.
2 Von godova ramosardine prema okova so majanglal
phendine e očevicurja
thaj sluge e Alavešće.
3 Zato vi me odlučisardem Teofile, te ramov tuće sa po
redo, pošto pomno sa katar o početko istražisardem,
4 gajda aveja sigurno kaj si okova sikavipe savo primisar-
dan pouzdano.

O anđeo navestil kaj bijandola o Jovano savo bolela

5 Ande vrjama kana vladilas o Judejsko caro o Irod, sas
varesavo rašaj savo akhardolas Zaharije andar e Avijasko
rašajesko redo. A lešći romnji sas isto andar e Aronosko
pleme. Lako alav sas Jelisaveta.
6 A liduj sas pravedne anglo Del, thaj trainas sa po zakono
thaj pe okova so sas odredime anglo Gospod, bi manako.
7 A naslen čhavra, kaj e Jelisaveta našti ačhelas khamni,
a liduj već phurile.

8 Jek đes kana o Zaharija služilas e Devlešće ando Hramo
kaj po dužnost avilo o redo kana lešći grupa rašaja trubunas
te služin,
9 prema e rašajengo običaj odabirisardine les gajda kaj
čhudine e kocka te del ando Svetište e Gospodesko te kadil.
10 Pale vrjama kana kadilaspe ando Hramo, sa o them sas
avri thaj molinaspe.
11 A e Zaharijašće sikadilo o anđeo e Gospodesko savo
ačhelas pe desno rig e žrtvenikosko katar savo kadilaspe.
12 Kana dikhla les o Zaharije, zurale darajlo.
13 A o anđeo phendas lešće: “Na dara, Zaharija! Kaj si
ašundi ćiri molitva: e romnji ćiri e Jelisaveta bijanela tuće
čhave thaj tu dele alav Jovan.
14 Zbog leste aveja bahtalo thaj radosno thaj e buten
raduila lesko bijandipe.
15 Kaj avela baro anglo Gospod. Či pijela mol niti pimo
savo matarel. Pherdola e Sveto Duhosa još ando đi pire
dejako.
16 Vo boldela e but Izraelconen e Gospodešće lenđe
Devlešće.
17 Džala anglo Gospod sago glasniko pherdo duho thaj sila,
sago o proroko Ilija. Pomirila e daden lenđe čhavenca a e
nepokorne umurja boldela gajda te prihvatin o razumnost
okolengo save si pravedne. Pripremila e theme pale e
vrjama kana o Gospod avela.”
18 A o Zaharija phendas e anđelošće: “Sar me džanava
kaj godova avela čače? Kaj me sem purano thaj e romnji
mungri dija ande pire purane brš.”
19 A o anđeo phendas lešće: “Me sem o anđeo Gavrilo,
savo ačhav anglo Del te služiv thaj bičhaldo sem te ćerav
svato tuva thaj te javiv tuće akaja bahtali nevimata.
20 A akana andar godova kaj či paćajan zanemija thaj
naštik ćereja svato džiko đes dok či avel e vrjama pale
godova thaj mungre alava či pherdon.”
21 A o them ažućarelas avri e Zaharija thaj začudisajle so
gaći zadržisajlo ando svetište e Hramosko.
22 A kana napokon inljisto, naštik ćerelas svato, nego e
znakonenca probisardas te phenel lenđe so sas ando Hramo
thaj von haćardine kaj sas les viđenje ando svetište e
Hramosko.
23 Thaj kana završisajle e đesa lešće službaće ando
Hramo o Zaharije đelotar ćhere.
24 A posle godola đesa, lešći romnji e Jelisaveta ačili
khamni thaj pandž čhon či inkljelas avri andar piro ćher
thaj motholas:

25 “O Gospod milostivo dikhlas pe mande kaj fuljardas
mandar o ladžavo anglo them.”

O anđeo navestisarel kaj bijandola o Isus Hristo

26 Kana e Jelisaveta sas khamni šov čhon, o Del bičhaldas
e anđele Gavrilo ando cikno galilejsko gav savo akhardolas
Nazaret,
27 ke Marija savi sas još čhej thaj sas mangli palo
manuš, savo akhardolas Josif, savo sas potomko e carosko
Davidosko.
28 Kana o anđeo dijas late andre phendas laće: “Raduisar
tut, kaj o Del si pherdo milosti prema tute! O Gospod si
tusa.”
29 Pe godola alava e Marija uznemirisajli thaj počnisarda
te gndil so značil godova pozdrav.
30 A o anđeo phendas laće: “Na dara Marija! Kaj o Del
iskažisardas tuće piri ljubav.”
31 Ake ačheja khamni thaj bijaneja čhave saves deja alav
Isus.
32 Vo avela baro thaj akhardola Čhavo e Majbare Devlesko
thaj o Gospod Del dela les autoriteto te vladil sago o caro
David savo sas lesko prapapo.
33 Vo vladila e Jakovešće plemenova džiko veko thaj lešće
carstvošće či avela krajo.
34 A e Marija phendas e anđelošće: “Sar godova avela
kana sem još čhej?”
35 A o anđeo phendas laće: “O Sveto Duho fuljela pe tute
thaj e sila e Majbare Devlešći avela pe tute thaj zasenila tut.
Zato vi okova savo bijandola avela sveto thaj akhardola o
Čhavo e Devlesko.
36 Ake vi ćiri bibi e Jelisaveta, ačhili khamni ande piri
purani vrjama thaj avela lat čhavo. Okoja isto manušnji
pale savi phenenas kaj naštik avel lat čhavra, već si šov
čhon khamni.
37 Kaj, e Devlešće khanči naj nemoguće!”
38 A e Marija phendas lešće: “Ake, sluškinja sem e
Gospodešći, neka avel manđe pe ćire alava.” Thaj o anđeo
đelotar latar.

E Jelisaveta pindžardas kaj o čhavro ande Marijako đi si o Mesija

39 Varesave đesa majposle e Marija siđardas ande gorsko
krajo e Judejako.
40 Kana aresli okote dija ande Zaharijasko ćher thaj
pozdravisajli e Jelisavetava.
41 Kana e Jelisaveta ašunda e Marijako pozdrav, o čhavro
huklo ando lako đi, a e Jelisaveta pherdili e Sveto Duhosa.

42 Pale godova e bahtatar čhutas muj e bare glasosa:
“Maj blagoslovime san tu, Marijo, katar sa e manušnja thaj
blagoslovime o čhavro ande ćiro đi.
43 Savi čast si man, te tu e dej mungre Gospodešći aves
mande!
44 Kaj ake čim o pozdrav ćiro avilo džike mungre kan, e
bahtatar o čhavro huklas ande mungro đi.
45 Blago tuće kaj paćajan kaj pherdola okova so phendas
tuće o Gospod!”

E Marija slavil e Devle

46 E Marija askal phenda:
“Barjarel e duša mungri e Gospode!
47 Thaj raduilpe o duho mungro e Devlešće mungre Spasitel-
ješće.
48 Kaj milostivo dikhla pe mande pe piri ponizno sluškinja,
katar akana sa e manuša akharena man blagoslovime.
49 Kaj o silno Del, savesko si alav sveto,
ćerdas manđe baro lačhipe.
50 Kaj o Del si milostivo;
e milost lešći si katar e čang džike čang okolenđe save
daran lestar.
51 Pire moćno vastesa ćerel silne dela
thaj odbacisardas pestar okolen save si barikane ande
pire ile.
52 Čhudas tele katar o prestolje e vladaren,
a vazdas e poniznonen.
53 E bokhalen čaljarda e lačhipeja,
a e barvalen mukla čuče vastenca.
54 Huklo ando pomoć pire slugenđe e Izraelconenđe
thaj či bistardas te avel milostivo
55 sago kaj obećisardas amare prapaponenđe,
e Avramešće thaj lešće potomkonenđe dži ko veko.”
56 A e Marija ačhili ke Jelisaveta varekaj katar trin čhon
thaj askal boldape ćhere.

Bijandilo o Jovano savo bolelas

57 A e Jelisavetaće avili e vrjama te bijanel thaj bijanda
čhaves.
58 Kana ašundine laće komšije thaj laći familija kaj o
Gospod sas gajda lačho thaj milostivo prema late, raduisajle
zajedno lasa.
59 A kana e čhavres sas ohto đes o them ćidape po obred
te obrezin e čhavre. Thaj line te den les alav Zaharija, sago
kaj bučhol lesko dad.
60 Ali e Jelisaveta phendas: “Na! Lesko alava avela Jovan!”

61 A von phendine laće: “Pa khonik ande ćiri familija či
bučhol gajda.”
62 Zato e znakonenca phučline e čhavrešće dades sar vo
kamel te del alav e čhavres.
63 O Zaharija manglas e pločica pe savi šaj te ramol thaj
ramosardas: “Jovan si lesko alav.” Thaj savora začudisajle.
64 Thaj odma o Del putardas lesko muj thaj oslobodisardas
lešći čhib thaj o Zaharija počnisardas te ćerel svato thaj te
slavil e Devle.
65 A e Devlešći dar lija sa lenđe komšijen po gorsko krajo
e judejako thaj ćerelaspe svato pale akala događaja.
66 Thaj savora save ašundine pale akala događaja, gnd-
inas thaj phučenaspe ande peste: “So avela katar akava
čhavro? Čačes si o vas e Gospodesko pe leste.”

E Zaharijasko proročanstvo

67 O Zaharije, o dad e čhavresko, pherdilo e Sveto Duhosa,
thaj prorokuisardas alavenca:
68 “Blagoslovime o Gospod o Del e Izraelosko
kaj avilo thaj izbavisarda pire theme!
69 Vazdas amenđe silno spasitelje
andar o potomstvo pire slugasko e Davidesko,
70 sago kaj dumut obećisardas
po muj pire svete prorokonengo
71 kaj izbavila men katar amare dušmaja
thaj andar e vas savorenđe save mrzin men.
72 Sas milostivo amare pradadenđe
thaj ispunisardas piro sveto savezo,
73 e solah savi dija e Avramešće amare pra dadešće.
74 Izbavisarda men andar amare dušmajenđe vas,
te šaj služisaras lešće bi darako,
75 ando svetost thaj ande pravda angle leste dokle god sam
džude.
76 A tu, Jovane čhaveja mungreja, akhardoja proroko e
Majbare Devlesko
kaj džaja anglo Gospod te lačhares lesko drom.
77 Sikaveja e Devlešće theme sar te pindžaren o spasenje
kroz o jartipe lenđe bezehendar.
78 Zbog e bari milost amare Devlešći,
osvanila amenđe andar e visine e nevi detharin
79 te anel svetlo okolenđe save train ando tunjariko thaj
ande dar katar o smrto
thaj te upravisares amare korakurja po drom e
mirosko.”
80 A o čhavro Jovano barjolas thaj zuravolas ando duho.
Kana barjilo, trailas ande pustinja sa dok či započnisardas
e javno služba angle Izraelcurja.

2

E Isusesko bijandipe

1 Ande godoja vrjama kana bijandilo o Jovano, inkljisti
e zapoved katar o rimsko caro Avgusto te sa o them
savo trailas ando Rimsko carstvo avel ramome ando popis
stanovništva.
2 Akava sas o prvo popis kana o Kvirinije vladilas e
Sirijava.
3 Savora teljardine te prijavinpe palo popis ande gava kaj
sas bijande lenđe pra papurja.
4 Gajda vi o Josif teljardas andar o gav Nazaret andar e
galilejsko regija, ando Vitlejem e judejsko regija kaj sas o
David bijando, kaj o Josif sas potomko e carosko Davidesko
5 te prijavilpe palo popis zajedno pire verenicasa e
Marijasa savi sas khamni.
6 Dok sas ando Vitlejem avili laći vrjama te bijanel.
7 Bijandas pire prvo čhaves, paćardale thaj čhutale ande
jasle kaj nas than ande gostijonica.

E anđelurja navestisaren e pastirenđe e Isusesko bijandipe

8 Ande godoja isto regija savi sas paše pašo Vitlejem sas
e pastirja save inćarenas e raćaći straža pe pašnjakurja ke
pire bakhre.
9 Andar jekhvar o anđeo e Gospodesko ačhilo maškar
lende thaj obasjaisarda len e slava e Gospodešći, a von
zurale darajle.
10 A o anđeo phendas lenđe: “Na daran! Kaj ake, anav
tumenđe e Bahtali nevimata pe bari bah sa e themešće.
11 Kaj ađes bijandilo tumenđe o Spasitelj, savo si o Gospod
Hrist ando gav kaj bijandilo o caro David!
12 Ake o znako pe savo pindžarena les: araćhena e čhavre
paćarde sar pašljol ande jasle.”
13 Ande data e anđelošće pridružisajli e bari vojska
anđelurja thaj slavinas e Devle alavenca:
14 “Slava e Devlešće ande nebeske visine,
thaj pe phuv miro e themešće save si pe lešći volja!”
15 Čim e anđelurja boldinepe ando nebo, e pastirja
phenenas jek avrešće: “Hajde džas džiko Vitlejem, te dikhas
so godova okote dogodisajlo, so phendas amenđe o Gospod.”
16 Sigo aviline ando than o Vitlejem thaj arakhline e
Marija, thaj e Josife thaj e čhavres savo pašljol ande jasle.
17 A kana dikhline e čhavres, e pastirja phendine sa-
vorenđe sa so o anđeo phendas lenđe palo čhavro.

18 A savora save ašunenas e pastiren divisajle okolešće so
phenenas.
19 A e Marija zapamtisardas sa akala alava thaj stalno
gndilas pale lende
20 Pale godova e pastirja boldinepe palpale, hvalinas thaj
slavinas e Devle pale sa so dogodisajlo sago kaj vi phendas
lenđe o anđeo.
21 A kana avilo o ohtoto đes sar o čhavro bijandilo,
trubuine te obrezin e čhavres, thaj dine les alav Isus, sago
kaj phendas o anđeo dok još e Marija či ačhili khamni.

O Isus thaj e Marija ando Hramo te pheren o zakono

22 Kana navršisajle e đesa katar lengo šilaipe prema e
Mojsijesko zakon inđardine e čhavres ando Jerusalim te
sikaven les e Gospodešće
23 (sago kaj si ramome ando zakono e Gospodesko:
“Svako prvo bijando, a muško čhavo neka posvetilpe e
Gospodešće”)
24 thaj den e žrtva (sago kaj phenel e Gospodesko zakon:
“duj grlice ili duj terne goluburja”).

O Simeon dićhel e Mesija thaj prorokuil

25 Ande godoja vrjama trailas ando Jerusalim varesavo
manuš alavesa Simeon. Vo sas zurale pravedno thaj
pobožno manuš. O Sveto Duho sas pe leste thaj ažućarelas
te avel o Mesija te izbavil o Izrael.
26 A o Sveto Duho već objavisardas lešće kaj či merela dok
či dićhel e Gospodešće Mesija.
27 Potaknime katar o Sveto Duho avilo ando Hramo baš
kana o dad thaj e dej anenas e čhavre e Isuse te izvršin
okova so rodelas o Mojsijesko zakon.
28 O Simeon lija e čhavres ande pire vas thaj hvalisarda e
Devle alavenca:
29 “Akana, Gospode, šaj me ćiro sluga te merav ando miro
sago kaj phendan.
30 Kaj e jakha mungre dikhline o spasenje ćiro,
31 savo pripremisardan angle sa o them,
32 o svetlo te prosvetlil aver themen
pe slava ćire themešći e Izraelošći.”
33 E Isusesko dad thaj lešći dej divisajle okolešće so o
Simeon phenelas pale leste.
34 O Simeon askal blagoslovisarda len thaj phendas e
Isusešće dejaće e Marijaće: “O Del odredisardas pale akava
čhavro te e but e manušenđe ando Izrael avel palo propast
thaj butenđe palo vaskrsenje. Vo si odredime te avel e
Devlesko znako, ali o but o them odbacila les.

35 Akava avela sar te sikadon e gndimata save si garade
ande but e ile. A vi tuće korkoraće o mačo hvarela ćiro ilo.”

E Ana hvalil e Devles palo Mesija

36 A okote sas vi e Devlešći proročica savi akhardolas Ana,
e Fanuilovešći čhej, voj sas andar e Asiresko pleme thaj sas
zurale purani. Trailas pire romesa samo efta brš,
37 a pale godova trailas korkoro sar udovica dži ke
ohtovardeš thaj štar brš. Voj sas stalno ando Hramo,
služilas e Devlešće đeseja thaj e raćava, postilas thaj
molilaspe.
38 Thaj samo so o Simeon završisardas vi voj avili thaj
hvalilas e Devles thaj phenelas palo Isus savorenđe save
ažućarenas te o Del otkupil o Jerusalim.
39 Kana e Isusešći dej thaj lesko dad dine gata so sas po
zakono e Gospodesko, boldinepe ande Galileja ando piro gav
Nazaret.
40 A o čhavro Jovano barjolas thaj zuravolas thaj pher-
dolas mudrost, a e milost e Devlešći sas pe leste.

E Marija thaj o Josif roden e Isuse ando Hramo

41 E Isusesko dad thaj lešći dej svako brš džanas ando
Jerusalim ande đesa kana sas o prazniko Pasha.
42 A kana sas e Isuse dešuduj brš, von aviline Lesa ando
Jerusalim te slavin o prazniko.
43 Kana sas gata godola đesa, thaj kana boldenaspe
ćhere, o čhavro Isus ačhilo ando Jerusalim, a o Josif thaj
e čhavrešći dej e Marija či džangline kaj si vo.
44 Nego gndisardine kaj si e društvosa anglal. Kana
nakhlo već jek đes phiripe počnisardine te roden les
maškar e familija thaj maškar okola kasa džanenas.
45 Sar či arakhline les boldinepe ando Jerusalim te roden
les.
46 Thaj o trito đes arakhline les ando Hramo sar bešel
maškar e sikavne thaj čholas kan lende thaj phučelas len.
47 A savora save ašunenas les divisajle lešće gođaće thaj
lešće odgovorenđe.
48 Kana dikhline les začudisajle, a lešći dej phendas lešće:
“Čhaveja! Sostar ćerdan amenđe gadava? Ake me thaj ćiro
dad e darasa rodam tut.”
49 A o Isus phendas lenđe: “Sostar rodine man zar
či džangline kaj me trubul te avav ando ćher mungre
Dadesko?”
50 Ali von či haćardine so o Isus kamlas te phenel lenđe.
51 Askal boldape lenca ando Nazaret thaj čholas kan
lende. A e dej lešći lelas sama pe sa akala događajurja ande
piro ilo.

52 A o Isus napreduilas ande mudrost thaj barjolas ande
milost anglo Del thaj anglo them.

3

O Jovano savo bolelas pripremil o drom palo Isus

1 Sas dešupandžto brš sar vladilas o caro Tiberija e rimske
carstvosa, o Pontije Pilato vladilas e judejava, o Irod vladilas
e galilejava, a lesko phral o Filip vladilas ande Itureja thaj
ande Trahonitada, o Lisanije vladilas ande Avilina,
2 o Ana thaj o Kajafa sas e šorvale rašaja, a o Del askal
objavisardas piro alav e Jovanošće e Zaharijašće čhavešće
ande pustinja.
3 Thaj o Jovano savo bolelas nakhlas e sasti okolina oko
e reka e Jordan thaj propovedilas e themešće kaj e manuša
trubun te obratinpe e Devlešće te jartol lenđe bezeha thaj
te bolenpe.
4 Sago kaj ramol ando Sveto lil e prorokosko Isaijasko:
“Vo si o glaso savo čhol muj ande pustinja:
‘Pripremin o drom palo Gospod,
vorton e staze pale leste!
5 Neka svako dolina pherdol
a svako gora neka slegnilpe!
Sa e banđe droma neka ispravinpe
thaj e grbave droma postanina ravne.
6 Thaj svako manuš dićhela o spasenje savo avel katar o
Del.’ ”
7 O Jovano phenelas okolenđe save avenas te bolenpe:
“Tumen e sapešće čhavra! Koli upozorisarda tumen te
našen katar e Devlešći bari holji savi avel?
8 Sikaven tumare trajosa thaj tumare delenca kaj
odvoisajle katar o bezeh thaj kaj obratisajle e Devlešće. Na
hohaven tumen kaj si tumenđe dosta te phenen: ‘Amen sam
e Avramešće potomkurja,’ kaj phenav tumenđe kaj o Del šaj
vi katar akala bara te vazdel čhavra e Avramešće.”
9 Kaj o tover e Devlešće sudosko već si čhutino po koreno
e kaštesko. Svako kaš savo či bijanel lače plodurja
čhinelape thaj čhudela pes ande jag.
10 Askal o them phučlales: “So askal te ćeras?”
11 A o Jovano phendas lenđe: “Kas si duj gada neka del
jek okole kas naj. Thaj kas si habe neka del okoles kas naj.”
12 Aviline vi e carinikurja te o Jovane bolelen thaj
phendine lešće: “Sikamneja, so amen te ćeras?”
13 A o Jovane phendas lenđe: “Na roden majbut porezo
nego so odredil tumenđe e vlast.”
14 E vojnikurja isto phučline: “A amen so te ćeras?”

A vo phendas lenđe: “Khonikastar na len love pe sila,
na optužin khonikas hohamne thaj aven zadovoljno tumare
poćinava.”
15 Ande godoja vrjama o them ažućarelas e Mesija thaj
savora ande pire ile phučenaspe te naj možda o Jovano
Mesija.
16 Zato o Jovano phendas savorenđe: “Me bolava tumen e
pajesa, ali avel vareko pale mande ko si majmoćno mandar,
kašće me najsem dostojno ni e haravlja pe sandale te putrav.
Vo bolela tumen e Sveto Duhosa thaj e jagasa.
17 Vo si spremno te losarel o kućin e đivesko katar e pleva.
O điv ćidela thaj spremila ande piri žitnica, a e pleva dela
jag e jagasa savi naštik mudardol.”
18 Thaj but kasave opomene o Jovano phendas e themešće
thaj navestilas lenđe e Bahtali nevimata.
19 A o Irod o vladari kas o Jovano ukorisarda zato kaj lijas
e Irodijada savi sas romnji lešće phralešći, thaj pale sa aver
bilačhimata save ćerda,
20 pe sa godova još vi e Jovane čhuda ande tamnica.

O Jovano bolel e Isuse

21 Kana o Jovano bolelas sa e themes, bolape vi o Isus. Dok
o Isus molisajlo, putajlo o nebo,
22 thaj fuljisto pe leste o Sveto Duho ando telesno obliko
sago golubo, thaj andar o nebo ašundilo o glaso savo
phendas: “Tu san mungro voljeno Čhavo. Tu san mungri
bah!”

E Isusesko poreklo

23 Kana o Isus započnisardas e javno služba katar o Del,
sas les varekaj katar trjanda brš. Inćarelaspe kaj si o Isus
čhavo e Josifesko.
O Josif sas e Ilijesko čhavo,
24 o Ilija sas e Matatesko čhavo,
a o Matat e Levijesko čhavo,
o Levije sas e Melhijesko čhavo,
o Melhi sas e Janajesko čhavo,
o Janaj e Josifesko čhavo,
25 o Josif sas e Matatesko čhavo,
o Matatija sas e Amosesko čhavo,
o Amos sas e Naumasko čhavo,
o Naum sas e Eslijesko čhavo,
o Eslija sas e Nangejesko čhavo,
26 o Nangej sas e Maatesko čhavo,
o Maat sas e Matatijesko čhavo,
o Matatija sas e Semeinasko čhavo,

o Semein sas e Josihesko čhavo,
o Josih sas e Jodasko čhavo,
27 o Joda sas e Joananesko čhavo,
o Joanan sas e Risasko čhavo,
o Risa sas e Zorovavelesko čhavo,
o Zorovavel sas e Salatiilesko čhavo,
o Salatiil sas e Nirijasko čhavo,
28 o Niri sas e Melhijasko čhavo,
o Melhi sas e Adijasko čhavo,
o Adi sas e Kosamesko čhavo,
o Kosam sas e Elmadamesko čhavo,
o Elmadam sas e Iresko čhavo,
29 o Ir sas e Isusesko čhavo,
o Isus sas e Eliezeresko čhavo,
o Eliezer sas e Jorimesko čhavo,
o Jorim sas e Matatesko čhavo,
o Matat sas e Levijesko čhavo,
30 o Levije sas e Simeonesko čhavo,
o Simeon sas e Judasko čhavo,
o Juda sas e Josifesko čhavo,
o Josif sas e Jonamesko čhavo,
o Jonam sas e Eliakimesko čhavo,
31 o Eliakim sas e Melejasko čhavo,
o Meleja sas e Menasko čhavo,
o Mena sas e Matatesko čhavo,
o Matata sas e Natanesko čhavo,
o Natan sas e Davidesko čhavo,
32 o David sas e Jesejesko čhavo,
o Jesej sas e Jovidesko čhavo,
o Jovid sas e Voozesko čhavo,
o Vooz sas e Salmonesko čhavo,
o Salmon sas e Naasonesko čhavo,
33 o Naason sas e Aminadavesko čhavo,
o Aminadav sas e Adminesko čhavo,
o Admin sas e Arnijesko čhavo,
o Arni sas e Esromesko čhavo,
o Esrom sas e Faresesko čhavo,
o Fares sas e Judasko čhavo,
34 o Juda sas e Jakovesko čhavo,
o Jakov sas e Isakosko čhavo,
o Isak sas e Avraamesko čhavo,
o Avram sas e Tarasko čhavo,
o Tara sas e Nahoresko čhavo,
35 o Nahor sas e Seruhesko čhavo,
o Seruh sas e Ragavesko čhavo,
o Ragav sas e Falekesko čhavo,
o Falek sas e Everesko čhavo,

o Ever sas e Salasko čhavo,
36 o Sala sas e Kainamesko čhavo,
o Kainam sas e Arfaksadesko čhavo,
o Arfaksad sas e Simesko čhavo,
o Sim sas e Nojesko čhavo,
o Noje sas e Lamehesko čhavo,
37 o Lameh sas e Matusalinesko čhavo,
o Matusalin sas e Enohesko čhavo,
o Enoh sas e Jaretesko čhavo,
o Jaret sas e Malaleilesko čhavo,
o Malaleil sas e Kainamesko čhavo,
38 o Kainam sas e Enosesko čhavo,
o Enos sas e Sitesko čhavo,
o Sit sas e Adamesko čhavo,
o Adam sas e Devlesko čhavo.

4

O beng iskušil e Isuse

1 O Isus, pherdo e Sveto Duhosa, boldape katar e reka
Jordan thaj o Sveto Duho inđardale ande pustinja,
2 okote o beng iskušilas las štarvardeš đesa thaj khanči
či hala pale godoja vrjama, a kana nakhline godola đesa vo
bokhajlo.
3 A o beng phendas lešće: “Ako san Čhavo e Devlesko,
phen akale barešće te postanil mangro.”
4 A o Isus phendas lešće: “Ando Sveto lil ačhel ramome:
‘Či trail o manuš samo katar o mangro.’ ”
5 O beng inđarda les pe vuči gora thaj sikadas lešće sa e
carstvurja akale themešće ando treno e jakhako.
6 Thaj phendas lešće o beng: “Tuće dava sa akaja vlast
thaj e slava lenđi, kaj si manđe predaime thaj me šaj te
dava len kašće me kamav.
7 Ako peres pe koča angle mande thaj slavis man, sa avela
ćiro.”
8 A o Isus phendas lešće: “Ando Sveto lil ačhel ramome:
‘De koča samo anglo Gospod ćiro Del, thaj jedino les
slavisar.’ ”
9 Thaj o beng inđarda les ando Jerusalim thaj čhuta les
po vrho e Hramosko thaj phendas lešće: “Ako san tu Čhavo
e Devlesko, čhude tut katar tele
10 kaj ando Sveto lil ramol:

‘Pire anđelenđe zapovedila pale tute
te len sama pe tute’,
11 thaj:
‘von pe vas inđarena tut

te či pećes e pungresa ando bar.’ ”

12 A o Isus phendas lešće: “Ramome si vi akava: ‘Na
iskušisar e Gospode ćire Devle.’ ”
13 Thaj kana o beng završisarda te iskušil les, đelotar
lestar pale varesošći vrjama.

O Isus boldape ande galilejako krajo

14 O Isus boldape ando galilejako krajo pherdo e Sveto
Duhošće silava thaj o glaso pale leste buljilo pe sasto godova
krajo.
15 Sikavelas pe lenđe sinagoge, thaj savora šukar moth-
onas pale leste.

O Isus sas tradino andar o Nazaret

16 Thaj avilo ando gav savo akhardolas Nazaret kaj barilo
thaj pe piro običajo ando savato dija ande sinagoga thaj
uštilo te čitol.
17 Dine les o lil katar o proroko Isaija, putardas o lil thaj
arakhla o than kaj si ramome:
18 “O Duho e Gospodesko si pe mande
zato makhlas mungro šoro e uljeja thaj bičhalda man
te anav e Bahtali nevimata e čorenđe,
bičhalda man te propovediv e phanglenđe kaj avena
mukline,
thaj e korenđe kaj dićhena,
a e mučime kaj avena oslobodime
19 thaj te proglasiv o brš milosti e Gospodesko”.
20 Phandada o Lil, dijala ko sluga thaj bešlo te sikavel, a
savora save sas ande sinagoga dićhenas pe leste.
21 Thaj počnisarda te phenel lenđe: “Ađes akava Lil savo
ašundine tumare kanenca pherdilo.”
22 Savora phenenas sa majšukar pale leste thaj divinaspe
e šukar alavenđe kaj inkljenas andar lesko muj thaj
phenenas: “Naj li akava o čhavo e Josifesko?”
23 Askal phendas lenđe: “Tumen manđe bi sumnjako
mothona akaja poslovica: ‘Doktorina! Sastar korkoro tut!’
Ćer vi akate ande ćiro gav kaj barilan so ašundam kaj
ćerdan ando Kafarnaum.”
24 Askal ačhilo majdur te mothol: “Čačes phenav tu-
menđe: ‘Nijek proroko či lače avilo ande piro gav kaj
bajrilo.’
25 A čačes phenav tumenđe: E but udovice sas ando
Izrael ande vrjama kana sas o Ilija proroko, askal o nebo
phandadilo pe trin brš thaj šov čhon thaj sas bari bok pe
sasti phuv e Izraelošći.

26 Ali nijećhaće lendar nas bičhaldo o Ilija osim varesave
udovicaće ando gav Sarepta, savo sas ando Sidonsko krajo.
27 Thaj but gubavcurja sas ando Izrael pale vrjama kano
sas o Jelisej proroko ali ni jek lendar či sastilo nego samo o
Neman andar e Sirija.”

28 Thaj savora ande sinagoga zurale holjajle kana
ašundine akava.
29 Uštile thaj tradine les avri andar o gav thaj inđardine
les po vrho e gorako kaj sas sazidome lengo gav te čhuden
les opral.
30 Ali vo nakhlo maškar lende thaj đelotar.

O Isus tradel e nečiste duhos

31 Thaj avilo ando galilejsko gav savo akhardolas Kafar-
naum thaj sikavelas len ando savato.
32 A o but o them čudilaspe lešće sikavipešće kaj lesko
svato sas pherdo sile.
33 Ande sinagoga sas varesavo manuš ande savo sas
bilačho duho e benđesko, vo čhutas muj zurale glasosa:
34 “So kames amendar, Isuse andar o gav Nazaret? Avilan
te uništis men? Džanav ko san: Sveco e Devlesko.”
35 A o Isus zapovedisardas lešće: “Phandav ćiro muj thaj
inklji andar leste!” Askal o bilačho duho harada les angle
savorende, inkljisto andar leste thaj ni cara či naudisardas
lešće.
36 Savora sas but začudime thaj phenenas jek avrešće:
“Sosko si godova svato, te ando autoriteto thaj ande sila
zapovedil e bilače duhonenđe thaj von inkljen!”
37 Thaj o glaso pale leste buljilo pe sa e okolne thana.

O Isus sastarel e Simonešće sokra

38 Kana inkljisto andar e sinagoga, dija ande Simonesko
ćher. E Simonešće sokra astardas e bari groznica, pa
zamolisardine les te sastarel lat.
39 Vo banđilo paše late thaj zapovedisardas e groznicaće
te mućela thaj e groznica nestanisardas. Voj odma uštili
thaj ačhili te služil len.

O Isus sastarel e buten nasvalen

40 Kana nakhlas o savatosko đes, sa e nasvalen katar
razne nasvalimata, anenas len ko Isus, a vo pe savorende
čholas pire vas thaj von sastonas.
41 A vi e bilače duhurja inkljenas andar e but e manuša
thaj čhonas muj thaj phenenas: “Tu san Čhavo e Devlesko!”
A vo pretilas lenđe thaj zabranisardas lenđe te na ćeren
svato, kaj von džanenas kaj si vo o Hristo.

42 A kana svanosardas o đes, inkljisto thaj đelotar po
pusto than. A o them rodelas les . Kana arakhline les avile
leste thaj kamline te ačhaven les te na džaltar lendar.
43 A vo phendas lenđe: “Vi e manušenđe andar e aver
gava trubul te anav e Bahtali nevimata pale Devlesko
carstvo, kaj zato o Del bičhalda man.”
44 Thaj nastavisarda te propovedil pe judejske sinagoge.

5

O Isus akharel e sikavnen te sledin les

1 Jekhvar kana o Isus ačhelas pe obala ko galilejako jezero,
o them spidelaspe pe leste te ašunen o alav e Devlesko.
2 O Isus lija sama e duj čamcurija kaj ačhenas pe obala
andar save inkljistine e ribarja thaj halavenas pire mreže.
3 Thaj dija ande jek katar o čamco savo sas e Simonesko
thaj zamolisardas les te spiden les cara majdur katar e
obala. Bešlo andre thaj počnisardas te sikavel e theme
andar o čamco.
4 A kana o Isus ačhilo te ćerel svato e themešće, phendas e
Simonešće: “Otplovisar okote kaj si handuk o paj thaj čhude
e mreže ćire thaj astar e mačhen.”
5 A o Simon phendas lešće: “Sikavneja! Sasti rjat
trudisajlam thaj khanči či astardam, ali ako tu gajda phenes,
čhudava e mreže.”
6 Kana ćerdine godova, astardine but mače, gaći kaj
pharjonas lenđe mreže.
7 Dine znako pire drugarenđe ando aver čamco te aven te
pomožin len. Kana von aviline, pherdine e liduj čamcurija
gajda kaj gata potonisardine.
8 A kana dikhlas o Simon Petar, pelo pe pire koča angle
Isusešće pungre thaj phendas: “Džatar mandar, Gospode!
Me sem bezehalo manuš.”
9 Thaj sas ando čudo o Petar thaj savora save sas lesa zbog
e bute e mače kaj astardine.
10 A gajda vi o Jakov thaj o Jovano sas ando čudo. Von sas
e čhave e Zevedeješće thaj e drugarja e Simonešće. A o Isus
phendas e Simonešće: “Na dara! Katar akana e manušen
astareja sago e mačhen.”
11 Thaj crdine e čamcurja pe phuv, mukline sa thaj
teljardine pale leste.

O Isus sastarel e manuše katar e guba

12 Kana sas o Isus ande jek gav, dijas pe jek manuš savo sas
sa ande guba. Dikhla e Isuse thaj pelo angle leste e mujesa
džike phuv, thaj zamolisarda les: “Gospode! Te kames šaj
te sastares man katar e guba.”

13 Vo čhuta po vas pe leste thaj phendas: “Kamav, av
sasto!” Thaj e guba odma peli lestar.
14 A o Isus zapovedisardas lešće: “Na phen khonikašće,
nego dža thaj sikav tu e rašaješće thaj prinesisar ćiri žrtva
palo ćiro sastipe, sar odredisardas o Mojsije. Godova avela
sago dokazo e manušenđe.”
15 A o glaso pale leste još majbut buljolas thaj o but o
them ćidelaspe te ašunen les thaj te sastarel len katar lenđe
nasvalimata.
16 A vo đelotar ande pustinja te molilpe e Devlešće.

E Isuse si vlast te jartosarel e bezeha

17 Jek đes dok o Isus sikavelas e themes, bešenas lesa e
fariseja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar save aviline
andar sa e galilejske gava, judejske thaj andar o Jerusalim.
A e sila e Gospodešći sas e Isuseja te sastarel e nasvalen.
18 Askal aviline varesošće manuša save inđarenas pe
nosilje e manušes savo sas lino. Kamline te anen les andre
thaj te čhon les anglo Isus.
19 Ali, sar katar o but o them naštik dine lesa andre,
linepe po krovo e ćheresko thaj kroz o krovo muklinele tele
zajedno e nosiljasa maškare anglo Isus.
20 Kana o Isus dikhla lengo paćipe, phendas e line
manušešće: “Manušeja, jartompe tuće ćire bezeha.”
21 E fariseja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar
počnisardine te gndin: “Ko si akava kaj hulil po Del? Ko
šaj te jartosarel e bezeha osim o Del?”
22 A o Isus džangla lenđe gndimata thaj phendas lenđe:
“Sostar gajda gndin ande tumare ile?
23 So si maj loće te phenelpe: ‘Jartime si tuće će bezeha’
ili te phenelpe: ‘Ušti thaj phir’?
24 Dokaživa tumenđe kaj man, e Čhaves e Manušešće, si
vlast pe phuv te jartosarv e bezeha.” Askal phendas e line
manušešće: “Tuće phenav: ‘Ušti, le ćire nosilje thaj džatar
tuće ćhere!’ ”
25 Vo odma uštilo angle lende thaj lija pe soste pašljolas
thaj đelotar pire ćherešće thaj hvalilas e Devle.
26 Savora sas ando čudo, slavinas e Devle thaj pherde dar
phenenas: “Čudurja ađes dikhlam!”

O Isus akharel e Levije (savo akhardolas vi Matej)

27 Pale godova o Isus inkljisto thaj dikhla e cariniko savo
bučholas Levije kaj bešel po than kaj poćinelas pe o porezo
thaj phendas lešće: “Av pale mande.”
28 O Levije mukla sa, uštilo thaj teljarda pale leste.

29 Pale godova o Levije ćerdas lešće ande piro ćher bari
gozba. Leja pale sinija bešenas but carinikurja thaj vi aver
manuša.
30 Askal e fariseja thaj lenđe sikavne e Mojsiješće zakon-
estar počnisardine te mrmljan pe leste thaj phendine lešće
učenikonenđe: “Sostar han thaj pijen e carinikonenca thaj
e bezehalenca?”
31 A o Isus phendas lenđe akaja izreka: “ ‘Či trubun e saste
manuša e doktore nego e nasvale’.
32 Gajda vi me či avilem te akharav e pravednikonen, nego
e bezehalen te boldenpe katar pire bezeha ko Del.”

E Isuse phučen palo posto

33 Von askal phendine lešće: “Sostar e Jovanošće
učenikurja često postin thaj molinpe, isto gajda vi e
farisejenđe učenikurja, a ćire či postin nego han thaj
pijen?”
34 A o Isus phendas lenđe: “Tuguin li e svaturja dok si o
džamutro lenca? Nisar!
35 Nego avela o đes kana otmina lendar e džamutre thaj
askal postina ande godola đesa.”
36 O Isus phendas lenđe još jek paramiči ande slike:
“Khonik či čhinel o nevo kotor katar e nevi haljina te
suvel pe purani haljina. Ako godova ćerel, e nevi haljina
čhindola, a e purane haljinaće či ačhela o kotor katar e
nevi haljina.
37 Khonik či čhol e nevi mol ande purani morćhaći trasta,
kaj e nevi mol pharavela e trasta thaj e mol čhordola, a e
morćhaći trasta propadnila.
38 Nego e nevi mol ande nevi morćhaći trasta trubul te
čholpe.
39 Thaj khonik ko pijel e purani mol, či kamel e nevi, kaj
phenel e purani mol si majlačhi.”

6

O Čhavo o Manušesko si majbaro katar o savato

1 Jek savato kana o Isus naćhelas maškar e njive, lešće
učenikurja trgonas o điv e vastenca thaj hanas.
2 A varesave katar e fariseja phendine e Isusešće: “Sostar
ćeren, okova so po zakono naj muklo te ćerelpe savatone?”
3 A o Isus phendas lenđe: “Sigurno čitosardine ando
Sveto lil so o David ćerdas, kana vo thaj okola save sas lesa
bokhajle a nas len so te han.
4 Dijas ande Devlesko ćher thaj lijas e svete mangre save
či tromal te hal khonik osim e rašaja, hala thaj dija vi
okolenđe save džanas pale leste.”

5 Thaj phendas lenđe: “Kaj me, o Čhavo e Manušesko,
gospodari sem e savatosko.”

O Isus sastarel savatone

6 A jek aver savato, o Isus dija ande sinagoga thaj
sikavelas, a kote sas jek manuš e šuće vastesa.
7 E fariseja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar
inćarenas e jakha pe leste te dićhen dali sastarela ando
savato te došaren les.
8 A vo džanglas e gndimata lenđe thaj phendas e
manušešće e šuće vastesa: “Ušti thaj ač maškare.” A vo
uštilo thaj ačhilo angle manuša.
9 A o Isus phendas lenđe: Te phučav tumen: “Dali
tromalpe savatone te ćerelpe lačhipe ili bilačhipe, o trajo
te spasilpe ili te hasarelpe?” A von samo ačhenas.
10 O Isus dikhlas pe lende savorende thaj phendas e
manušešće e šuće vastesa: “Inzar ćo vas.” A vo ćerda gajda
thaj o vas lesko sastilo thaj sas sasto sago vi aver.
11 A e fariseja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar
holjajle thaj ćerdine svato maškar pende so te ćeren e
Isuseja.

O Isus akharel e apostolen

12 Ande godoja vrjama o Isus đelo pe gora te molilpe.
Okote ačhilo sasti rjat thaj molilaspe e Devlešće.
13 Thaj kana avilo o đes, akhardas pire e učenikonen
thaj losarda maškarlende e dešudujen, thaj akharda len
apostolurja a lenđe alava sas:
14 O Simon (saves akharenas Petar), thaj
o Andrija (e Petresko phral),
o Jakov thaj
o Jovan,
o Filip thaj
o Vartolomej,
15 o Matej thaj
o Toma,
o Jakov (savo sas čhavo e Alfejevesko) thaj
o Simon (savo sas pobunjeniko),
16 o Juda (čhavo e Jakovesko), thaj
o Juda (andar o gav Iskariot, savo izdaisarda les).

Blago okolenđe save pouzdinpe ando Del

17 Pale godova o Isus fuljisto lenca tele katar e gora
thaj ačhilo po ravno than. Okote sas baro brojo lešće
učenikurja thaj o silno them andar o krajo e judejako, andar
o Jerusalimo, andar e tirske thaj andar e sidonske gava pašo
more.

18 Von aviline te ašunen les thaj te sastarel len katar lenđe
nasvalimata, a avenas vi okola saven mučinas e bilače
duhurja, a o Isus oslobodilas len.
19 Thaj sa o them rodelas te čhon pire vas pe leste, kaj
andar leste inkljelas e sila thaj von sa sastonas.
20 Vo dikhla pe pire učenikurja thaj phendas:
“Blago tumenđe save sen čore,
kaj si tumaro e Devlesko carstvo.
21 Blago tumenđe save sen akana bokhale,
kaj čaljona.
Blago tumenđe save akana roven,
kaj asana.
22 Blago tumenđe kana e manuša mrzana tumen,
kana odbacina tumen, kana ladžarena tumen,
thaj kana phenena pale tumende kaj sen bilače,
zbog godova kaj paćan ande mande, ando Čhavo e Manušesko!
23 Radujin tumen ande godola đesa thaj ćhelen e bahtatar,
kaj bari si tumari nagrada po nebo! Kaj sa godova bilačhipe
isto gajda amaro them ćerelas amare prorokonenđe ande
lenđi vrjama.
24 Ali teško tumenđe save sen akana barvale,
kaj već primisardine e uteha tumari.
25 Teško tumenđe kaj sen akana čaljarde,
kaj bokhavona.
Teško tumenđe kaj asan akana,
kaj rovena thaj tuguina.
26 Teško tumenđe kana savora lače mothona pale tumende,
kaj isto gajda amaro them ćerelas amare hohamne prorokonenđe ande lenđe vrjama.”

Aven bare ileja okolenđe save mrzan tumen

27 “Ali tumenđe save ašunen phenav: Volin tumare
dušmajen! Ćeran lačhipe okolenđe save mrzan tumen!
28 Blagoslovin okolen kaj den tumen romaja! Molin tumen
e Devlešće pale okola save vređon tumen.
29 Ako vareko pećel tut pe jek rig e muješći, bolde lešće vi
aver rig. Ako vareko lijas ćiro ogrtači, deles vi ćiro gad.
30 Ko manđel tutar vareso, de les. A okolestar kaj otmil
ćiro, na rode palpale.
31 Thaj askal sar kaman te ćeren e manuša tumenđe,
gajda ćeren vi tumen lenđe.
32 Ako volin samo okolen save tumen volin, sošći avela
tumari nagrada? Kaj vi e bezehale volin samo okolen save
len volin.

33 Thaj ako ćeren lačhipe samo okolenđe kaj tumenđe
ćeren lačhipe, sošći avela tumari nagrada? Kaj vi e
bezehale ćeren gajda.
34 Thaj te den udžile samo okolen katar save ažućaren
te bolden tumenđe, sošći avela tumari nagrada? Kaj vi e
bezehale den e bezehalen udžile te šaj palem dobin palpale.
35 Volin tumare dušmajen, ćeren lenđe lačhipe, den len
udžile thaj na ažućaren khanči te bolden tumenđe. Ako
ćeren gajda, avela bari tumari poćin, thaj avena čhave
e Majbarešće, kaj si vo lačho čak vi okolenđe kaj si
nezahvalne thaj vi e bilačhenđe.
36 Aven dakle bare ileja sago kaj si vi tumaro nebesko Dad
bare ileja."

O Isus sikavel te na avas licemerne
(Mt 7,1–5)

37 Na sudin thaj či sudilape tumenđe. Na osudin thaj či
avena osudime. Jartosaren thaj jartolape tumenđe.
38 Den thaj dela pe tumenđe. Čhordola pe tumenđe ande
angalja lačhi mera, nabime, ćhinosardi thaj preobilno kaj
sošće merava merin kasave merava merilape tumenđe.
39 Thaj phendas lenđe akaja paramiči ande slike: "Dali šaj
o koro e kore te vodil? Či li perena liduj ande hv?
40 Nijek učeniko naj majbaro katar piro sikavno. Svako
savo si sikado dži ko krajo, avela sago vi o sikavno lesko.
41 Sostar dićhes e kaštešći prušuk ande jak ćire phralešći,
kana či haćares o baro kaš ande ćiri jak?
42 Sar šaj phenes ćire phralešće: 'Phrala, ažućar te
inkalav e kaštešći prušuk savi si ande ćiri jak', kana ni
korkoro či haćares o baro kaš ande ćiri jak? Licemernona!
Majsigo inkal o baro kaš andar ćiri jak thaj majlače dićheja
e kaštešći prušuk te inkales andar ćire phralešći jak."

Sova si pherdo ilo godova inkljel po muj

43 Lačho kaš či bijanel bilače plodurja, a bilačho kaš či
bijanel lače plodurja.
44 Kaj svako kaš pe piro plodo pindžarelpe. E smokva thaj
e drak či kušenpe katar e kangre.
45 O lačho manuš andar e lačhi riznica pire ilešći inkalel
lačhipe, a o bilačho manuš andar piro bilačho ilo inkalel o
bilačhipe, kaj andar o muj inkljel sova si pherdo o ilo.

O gođaver si paćivalo e Isusešće alavenđe

46 "Sostar akharen man: 'Gospode! Gospode!' A naj sen
paćivale okolešće so phenav tumenđe?
47 Sikavava tumenđe pe kaste anel svako savo avel mande,
ašunel mungre alava thaj si paćavilo mungre alavenđe:

48 Slično si sago o manuš savo agajda ćerdas piro ćher:
hanadas handuk thaj čhuta o temelji pe stena. Kana avili e
poplava, o paj navalisarda po ćher, ali naštik haradale kaj
sas lače sagradime.
49 A kova savo ašundas mungre alava a naj paćavilo
mungre alavenđe, vo si sago o manuš savo vazdas piro
ćher pe phuv bi temeljesko, pe savo navalisarda o paj, odma
harada o ćher thaj katar godova ćher sas bari ruševina."

7

E kapetanesko paćipe

1 Kana o Isus dija gata sa godola alava anglo them, dija
ando gav Kafarnaum.
2 Varesave rimske kapetano sas robo savo sas nasvalo po
smrto, a vo sas lešće but drago.
3 A kana o kapetano ašundas palo Isus, bičhaldas lešće
e židovske starešinen thaj molisarda les te avel te sastarel
lešće slugo.
4 A von aviline ko Isus thaj počnisardine ilestar te molin
les alavenca: "Zaslužisarda te ćeres lešće godova,
5 kaj volil amare theme thaj vo vazdas amenđe e sina-
goga."
6 A o Isus teljarda lenca. Thaj kana sas već paše ko ćher,
bičhalda o kapetano pire drugaren leste te phenen lešće:
"Gospode! Na truditu, kaj Najsem dostojno te des ande
mungro ćher.
7 Zato vi či inćara man dostojno te avav angle tute, nego
samo phen alav thaj o sluga mungro sastola.
8 Kaj vi me sem manuš tale vlast thaj si man tale mande
vojnikurja. Thaj kana phenav jećhešće: 'Dža!', vo džaltar.
Thaj kana phenav averešće: 'Av!', vo avel. Thaj kana
phenav mungre robošće: 'Ćer godova!' vo ćerel."
9 A kana godova ašundas o Isus, zadivisajlo e kapetanošće
thaj boldape ko them savo džalas pale leste thaj phendas:
"Phenav tumenđe: kasavo paćipe či arakhlem ke nijek
manuš ando Izrael!"
10 A kana okola kaj sas bičhalde katar o kapetano
boldinepe ćhere, arakhline e robo kaj si sasto.

O Isus vazdel andar e mule e udovicaće čhaves

11 Pale godova o Isus teljarda ando gav savo akhardolas
Nain. Pale leste džans e učenikurja thaj o but o them.
12 Kana avilo paše ke gavesko vudar, baš askal inkalenas
e mule, čhave savo sas jedinco pire dejako savi sas udovica.
Lava sas o but o them andar o gav.

13 Kana dikhlala o Gospod, sažalisajlo pe late thaj phendas
laće: “Na rov!”
14 Pale godova avilo ko mohto, čhuta pire vas pe leste
thaj o kola kaj inđarenas o mohto ačhiline. A vo phendas:
“Čhaveja, tuće phenav: Ušti!”
15 O mulo vazdape, bešlo thaj počnisarda te ćerel svato.
A o Isus dijales lešće dejaće.
16 A savora zadivisajle thaj počnisardine te hvalin e Devle
alavenca: “Baro proroko avilo maškar amende!” thaj: “O
Del avilo ando pomoć pire themešće!”
17 Thaj godova glaso pale leste buljilo pe saste judejske
krajurja thaj pe sasti okolina.

O Isus ćerel svato palo Jovano savo bolel

18 E Jovanošće učenikurja javisardine e Jovanošće so o
Isus ćerdas. A vo akhardas pire dujen učenikonen
19 thaj bičhalda len ko Gospod te phučen les: “Dali san
tu okova saves o Del obećisardas kaj bičhalela les ili te
ažućaras avres?”
20 Kana akala duj manuša aresline leste, phendine: “O
Jovano savo bolel bičhalda amen tute te phučas tut: ‘Da li
san tu okova saves obećisardas o Del kaj trubul te avel, ili
te ažućaras avres?’ ”
21 O Isus baš ande godova časo sastarelas e buten katar
lenđe muke, razne nasvalimata thaj katar e bilače duhurja
thaj e bute kore manušenđe boldas o vido.
22 A o Isus phendas lenđe: “Džan thaj phenen e Jovanošće
so upravo dikhline thaj so ašundine: e kore dićhen, e
banđe phiren, e gubavcurja saston, e kašuće ašunen, e mule
bolden pes ando trajo, a e čorenđe propovedilpe e Bahtali
nevimata.
23 Blago okolešće savo či sablaznilpe zbog mande.”
24 A Kana e Jovanošće učenikurja đeletar, o Isus
počnisardas te mothol e themešće palo Jovano: “So đeline
te dićhen ande pustinja? E trska, savja ljuljil e balval? Na!
25 So đeline te dićhen? Manušes savo lija pe peste šukar
drze? Na! E manuša save inđaren pe peste e šukar drze
thaj train ando raskoš, von si ande carošće dvorurja.
26 So dakle inkljistine te dićhen? E proroko? Ej, me
phenav tumenđe, vo si majbut vi katar o proroko.
27 Kaj o Jovano si okova pale savo o Del phendas ando
Sveto lil:

‘Ake, me bičhalav angle tute mungre glasnikones thaj vo
lačharela o drom angle tute.’

28 Phenav tumenđe: katar sa e manuša save sas ikada
bijande, khonikal naj majbaro katar o Jovano savo bolelas,
a okova savo si majcikno ande Devlesko carstvo majbaro si
lestar.”

E mudre prihvatisaren e Isusesko thaj e Jovanosko sikavipe

29 Kana sa o them thaj vi e carinikurja save sas bolde
e Jovanošće boldimasa, ašundine e Isuse sar ćerel svato
priznaisardine kaj si e Devlesko sikavipe ispravno.
30 A e fariseja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar, či
kamenas te bolel len o Jovano. Von odbisardine so o Del
planirisarda pale lende.
31 O Isus phendas: “Kasa te usporediv e manušen katar
akaja generacija? Kašće si slične?
32 Lenca si sago čhavrenca save bešen po sokako thaj jek
avrešće čhon muj:
‘Svirosardam tumenđe veselo,
a tumen či ćheldine,
đilabadam tumenđe tužno,
a tumen či rujine!’
33 Gajda avilo o Jovano savo bolelas. Niti halas mangro niti
pijelas mol, a tumen phenen: ‘O bilačho duho si ande leste!’
34 Avilem me, o Čhavo e Manušesko. Vi hav vi pijav,
a tumen phenen: ‘Dik, o manuš halapljivo thaj matarno,
drugari e carinikonengo thaj e bezehalengo.’
35 Savora save prihvatin e Develešći mudrost sikaven kaj si
voj čači.”

O Isus šaj te jartosarel e bezeha

36 Varesavo farisejo zamolisarda e Isuse te hal leste. O
Isus dija ande farisejsko ćher thaj lijas than pale sinija.
37 Kana ake avili varesošći manušnji savi sas bezehali
ando gav. Ašunda kaj si o Isus pale sinija ande farisejsko
ćher, avili thaj andas e alabasterosko čaroro ande savo sas
kuč mirisno ulje.
38 Ačhili pale lešće pungre, rovelas thaj e jasvenca thove-
las lešće pungre a pire balenca khoselas len. Čumidelas len
thaj maćhelas len e mirisne uljeja.
39 Kana godova dikhlas o fariseji savo akharda e Isuse
ande piro ćher, gndisardas ande peste: “Kana akava
avilosas proroko, džanglasas ko si thaj sošći si akaja
manušnji, savi diril les, kaj si bezehali.”
40 O Isus phendas lešće: “Simone, siman vareso te phenav
tuće.”
A vo phendas: “Phen, sikavneja.”

41 O Isus majdur motholas: “Sas varesavo manuš savo
delas averenđe udžile love. Gajda sas duj džene save sas
lešće udžile. Jek sas lešće udžile pandž šela rupune lovora,
a aver pandžvardeš.
42 Sar naštik te boldine e love save sas lešće udžile, vo
jartosardas liduj dženenđe o dugo. Savo lendar majbut
volila les?”
43 O Simon phendas: “Gndiv kaj okova savešće si majbut
jartome.” A o Isus phendas lešće: “Lače phenes.”
44 Gajda boldape ke manušnji thaj phendas e Simonešće:
“Dićhes akala manušnja? Dijem ande ćiro ćher, a tu ni paj
či dijan man te thovav mungre pungre, a voj pire jasvenca
thoda mungre pungre thaj pire balenca khosla len.
45 Tu či ni čumidan man, a voj, sar dija andre, či ačhili te
čumidel mungre pungre.
46 Uljeja mungro šoro či makhlan, a voj e mirisne kuč
uljeja mungre pungre makhlas.
47 Zato, phenav tuće: ‘Voj sikadas but ljubav kaj si laće
jartome e but e bezeha, a maj cara ljubav sikadas okova
savo si maj cara svesno kaj si lešće jartome lešće bezeha.’ ”
48 A o Isus phendas e manušnjaće: “Jartome si tuće ćire
bezeha.”
49 A kola save sas pale sinija počnisardine te mothon
maškar pende: “Ko si akava kaj vi e bezeha jartol?”
50 A vo phendas e manušnjaće: “Zbog ćiro paćipe tu san
spasime. Dža ando miro!”

8

E manušnja sledin e Isuse

1 Pale godova o Isus džalas pe sa e bare thaj cikne
gava, propovedilas thaj navestilas e Bahtali nevimata palo o
carstvo e Devlesko. Pale leste džanas e dešuduj apostolurja
2 thaj varesave manušnja saven o Isus oslobodisardas
katar e bilače duhurja thaj sastarda len katar e nasval-
imata: e Marija andar e Magdala, andar savi tradas efta
benga,
3 e Jovana romnji e Huzošći savo sas e Irodosko upravitelj,
e Suzana, thaj but aver save pomožinas e Isusešće thaj e
dešuduje apostolenđe pire lovenca thaj okoleja so saslena.

O Isus mothol e paramiči palo sijači

4 Dok još ćidelaspe o but o them andar e razne gava, o
Isus phendas lenđe akaja paramiči:
5 “Jek đes inkljisto o sejači te sejol. Dok sijolas, varesavo
seme pelo po drom thaj o them uštada les a e čiriknja
aviline thaj haline les.

6 Aver seme pelo pe barutni a kana inkljisto odma šućilo
kaj nasle dosta vlage.
7 Varesavo seme pelo maškar e kangre thaj e kangre
tasadine les sar barjonas zajedno lesa.
8 A varesavo napokon pelo pe lačhi phuv, niknosarda thaj
bijanda šel drom majbut." Phendas godova thaj čhuta muj:
"Ašunen kana već situmen kan!"

O Isus objasnisarel e paramiči palo sijači

9 E učenikurja phučline e Isuse so značil godoja paramiči.
10 A vo phendas lenđe: "Tumenđe si dino te džanen e
tajne e Devlešće carstvošće, a averenđe si dino samo ande
paramiča, kaj ando Sveto lil ačhel ramome:
'vi ako dićhen
či primetin,
vi ako čhon kan
či haćaren.'
11 A akava si so značil e paramiči: O seme si sago o alav
e Devlesko.
12 Okova seme savo pelo po drom si sago e manuša save
ašunen o alav, ali avel o beng thaj inđarel o alav e Devlesko
andar lenđe ile te na paćan thaj te či spasinpe.
13 A varesave si sago o seme savo si posadime pe barutni
phuv. Kana ašunen e Devlesko alav, odma prihvatin les e
bahtasa, ali naj len koreno. Varesavi vrjama paćan, ali kana
aven e kušnje von peren katar o paćipe.
14 A okova seme savo pelo ande kangre si sago e manuša
save ašunen o alav, ali još pe lengo drom e trajošće brige
tasaven len e barvalipeja thaj akale trajošće nasladenca thaj
či anen lačho plodo.
15 Okova seme savo pelo pe lačhi phuv si sago e manuša
save ašunen o alav thaj inćarenle ando lačho thaj plemenito
ilo thaj ustrain dok či anen plodo."

Ko ašunel e Isusesko sikaipe barjola lesko duhovno haćaripe

16 "Khonikal kana del jag o stenko či čhol les talo čaro
niti talo kreveto, nego čhon les po čirako, te dićhen o svetlo
okola save den andre.
17 Sa so si garado thaj ćerdo tajno avela sikado javno thaj
inkljela po videlo.
18 Len sama sar ašunen, kaj kas si delape lešće, a kas naj
lelape lestar vi okova so gndil kaj si les."

Ko si e Isusešći dej thaj lešće phral

19 Ko Isus aviline lešći dej thaj lešće phral, ali katar o but
o them naštik ćerdine lesa svato.

20 Vareko javisarda e Isusešće: “Ćiri dej thaj ćire phral
ačhen avri thaj kamen te dićhentu.”
21 O Isus phendas lenđe: “Mungri dej thaj mungre
phral si okola save ašunen thaj izvršisaren o alav mungre
Devlesko.”

O Isus smiril e oluja

22 Jek đes o Isus phendas pire dešuduj učenikonenđe:
“Hajde te nakhas pe koja rig e jezerošći.” O Isus thaj lešće
učenikurja dine ando čamco thaj isplovisardine.
23 Dok plovinas, e Isuse lija e lindri. Ande godova muklape
e oluja po jezero. E lađica počnisarda te pherelpe e pajesa
a von arakhlinepe ande bari briga pale piro trajo.
24 Aviline ko Isus, džungadine les thaj čhutine muj:
“Sikavneja, sikavneja, tasadosa!”
Vo džungadilo, thaj zapovedisarda e bavlajaće thaj e
talasenđe thaj e talasurja smirosajle thaj nastanisarda
tišina.
25 A o Isus phendas lenđe: “Kaj tumaro paćipe?”
A von ande dar thaj ando čudo phučenas jek avres: “Ko
si akava te zapovedil e paješće thaj e bavlajaće, a von te
pokorisarenpe lešće?”

O Isus tradel andar o manuš e bilače duhonen

26 Askal o Isus thaj lešće učenikurja otplovisardine pe
obala ke gerasinsko krajo, savo si pe koja rig katar o
Galilejako jezero.
27 Dok o Isus inkljelas pe obala, avilo angle leste o manuš
ande savo sas e bilače duhurja. Već dugo či inđarelas
e drze pe peste, niti trailas ando ćher nego trailas ande
limorja.
28 Kana o manuš dikhla e Isuse, čhudape pe koča angle
leste thaj ande sasto glaso čhuta muj: “So kames mandar,
Isuse, majbare Devlešće čhaveja? Moliv tut na mučisar
man!”
29 (Kaj o Isus zapovedisardas e bilače duhošće te inkljel
andar godova manuš. Kaj već lungo vrjama o bilačho duho
inćarelas les ande piri vlast, Čak vi kana phandenas les
ande lancurja thaj ande okurja, o manuš trgolas e lancurja
thaj o beng inđarelas les ande pustinja.)
30 O Isus pe godova phučla les: “Sar bučhos?” Vo
phendas: “Legija”, kaj ande leste dine e but bilače
demonurja.
31 Thaj zamolisardine e Isuse te na naredil lenđe te
džantar ando bezdan.

32 A okote ande gora sas bari gomila bale save čarjonas.
Askal e demonurja zamolisardine e Isuse te mućel len te
den ande bale. Thaj vo mukla len.
33 Askal e bilače demonurja inkljistine andar o manuš
thaj dine ande bale. Thaj e bale pojurisardine niz o brego
ando jezero thaj tasadile.
34 A kana dikhline okola manuša kaj lenas sama pe bale
so sas, našline thaj phendine pe gava thaj pe okoline thana
so dikhline.
35 A o them inkljisto te dićhel so sas. Avile džiko Isus
thaj dikhline e manuše andar savo inkljistine e bilače
demonurja sar bešel džike Isusešće pungre, furjardo ande
drze thaj saste gođasa e dar askal dijas pe lende.
36 A okola kaj lenas sama pe bale phendine averenđe, sar
o Isus oslobodisardas e manuše ande savo sas e demonurja.
37 Askal e Isuse zamolisarda sa o them andar e gerasinsko
krajo te džaltar lendar kaj lijalen e bari dar. O Isus dija
ando čamco thaj teljarda palpale ande Galileja.
38 A o manuš andar savo o Isus tradas e bilače demonen,
zamolisarda e Isuse te šaj ačhel lesa, ali o Isus phendas
lešće:
39 "Bolde tut ćhere thaj phen sa so ćerda tuće o Del." Vo
đelotar thaj razglasisarda pe sasto gav so ćerda lešće o Isus.

O Isus sastarel e manušnja thaj vazdel e mule čhora

40 A kana o Isus boldape palpale pe koja rig e jezerošći,
maladale o them kaj željno ažućarenas les.
41 Thaj dik, avilo o manuš kasko alav sas Jair, savo sas jek
katar e vođe ande sinagoga. Thaj pelo pe pire koča angle
Isusešće pungre thaj zamolisarda les te del ande lesko ćher
42 kaj sas po meripe lešći jedino čhej savja sas varekaj
katar dešuduj brš.
Dok o Isus džalas ande Jairesko ćher oko leste ćićidelaspe
sa o them katar sa e riga.
43 A maškar o them sas jek manušnji savi sas nasvali katar
o godova kaj dešuduj brš thavdelas o rat latar. Sa so sasla
dija pe doktorja thaj khonik naštik te sastarelas lat.
44 Nakhli palal leste thaj astardape e ćoškostar katar e
Isusešći haljina, thaj o rat odma ačhilo latar.
45 A o Isus phendas: "Ko astardape pale mungri haljina?"
Savora počnisardine te braninpe, a o Petar phendas:
"Sikavneja, o but o them ćićideltut thaj spidelpe, a tu
phučes ko astardape pale mande."
46 A o Isus phendas: "Vareko astardape pale mande.
Haćardem sar e sila inkljisti andar mande thaj vareko
sastilo."

47 Kana e manušnji dikhla kaj či ačhili neprimetno,
izdralas e daratar thaj peli pe koča angle leste thaj angle
sasto them phendas sostar astardape pale leste thaj sar
odma sastili.
48 A vo phendas laće: “Čhejo, ćiro paćipe sastardatu. Dža
ando miro!”
49 Dok o Isus još ćerelas svato e manušnjasa, avilo vareko
andar e Jairesko ćher ko Jair savo sas vođa ande sinagoga
thaj phendas: “Ćiri čhej muli. Na mučisar majbut e
sikavne.”
50 Ašunda godova o Isus thaj phendas: “Na dara! Samo
paća thaj voj traila!”
51 Kana o Isus areslo ando ćher, či muklas khonikašće te
den andre lesa osim o Petre, o Jovane, o Jakov thaj e čhorako
dade thaj laće deja.
52 A savora save sas ando ćher rovenas thaj žalinas pale
čhori. A o Isus phendas lenđe: “Na roven! Či muli, nego
samo sovel!”
53 A von asanas lestar kaj džangline kaj muli.
54 O Isus astarda lat palo vas thaj čhuta muj: “Čhorije,
ušti!”
55 Thaj lako duho boldape ande late thaj voj odma uštili,
a vo naredisardas te denla te hal.
56 A lako dad thaj laći dej čudisajle, a vo zapovedisarda
lenđe te na phenen khonikašće so sas.

9

O Isus bičhalel e dešuduj apostolen

1 O Isus akhardas e dešuduj apostolen thaj dijalen moć
thaj vlast pe sa e bilače duhurja thaj te sastaren katar e
nasvalimata.
2 Bičhalda len te navestin e Devlesko carstvo thaj te
sastaren e nasvalen.
3 Thaj phendas lenđe: “Na te avel tumen tumenca po
drom ni rovlji, ni trasta ni so hana, ni love thaj na te avel
tumen tumenca po duj haljine!
4 Kana den ande varesko gav, ačhen ande jek ćher dok či
džan ande aver gav.
5 Ande savo gav či primin tumen, inkljen andar godova
gav thaj ćhinon o praho katar tumare pungre. Godova avela
znako kaj mukline les lešće sudošće.”
6 Thaj e učenikurja teljardine majdur: obilarzinas e gava,
navestinas e Bahtali nevimata thaj sastarenas e nasvalen.

O Irod si zbunime

7 Kana ašunda o vladiri o Irod so dogodisajlo, sas
zbunime, kaj varesave phenenas kaj o Jovano savo bolelas
uštilo andar e mule.
8 Aver phenenas pojavisajlo pe phuv o Ilija, a aver palem
phendine: “Uštilo andar e mule varesavo proroko andar e
purani vrjama.”
9 A o Irod phendas: “Me čhindem e Jovanosko šoro. Ko
si askal akava pale kaste gaći ašunav?” Thaj rodelas prilika
te dićhel e Isuse.

O Isus pravarel e but theme

10 Kana e apostolurja boldinepe katar e okolne krajurja,
phendine e Isusešće sa so ćerdine. Askal o Isus inđarda
len pesa te avel lenca korkoro, paše pašo gav savo akhardol
Vitsaida.
11 Ali kana godova ašunda o them, teljarda pale leste. Vo
primisarda len thaj phenelas lenđe pale Devlesko carstvo
thaj sastardas savoren ko trubuja sastipe.
12 Kana avilo majpaše o krajo e đesesko kasno mismere
avile ko Isus majpaše e dešuduj učenikurja thaj phendine
e Isusešće: “Akava si pusto krajo, a već si kasno. Muk e
theme te džal pe okolne gava thaj e thana te ćinen pešće
vareso te han! kaj sam akate ando samotno krajo?”
13 A o Isus phendas lenđe: “Tumen den len te han!”
A von phendine, “Najamen majbut katar pandž mangre
thaj duj mače, osim te džas te ćinas hamasko pale sa o
them.”
14 A sas varekaj katar pandž milje muškarcurja (či
đinavenas pe e manušnja thaj e čhavra).
O Isus phendas pire učenikonenđe: “Phenen lenđe te
bešen ande skupine po pandžvardeš džene.”
15 Thaj savora bešline.
16 A o Isus lijas e pandž mangre thaj e duj mače, dikhlas
prema o nebo thaj blagoslovisarda len. Askal phagla o
mangro pa dija pire učenikonenđe te podelin e themešće.
17 Savora haline thaj čaljile. Thaj katar okova so ačhilo e
themešće ćidine dešuduj pherde korpe kotora mangre thaj
mače.

O Petar haćarda kaj o Isus si o Hristo

18 Jekhvar dok o Isus crdape po korkoro than te molilpe,
lesa sas samo lešće dešuduj učenikurja. Pale godova phučla
len: “So phenel o them, ko sem me?”
19 Von phendine: “Varesave phenen kaj san o Jovano savo
bolelas, aver kaj san o proroko Ilija, a trite palem kaj uštilo
andar e mule varesavo katar aver purane prorokurja.”

20 A vo phučla len: “A tumen, so tumen phenen, ko sem me?”
A o Petar phendas: “Hristo Pomazaniko e Devlesko!”

O Isus phenel pale piro smrto

21 A o Isus zapovedisardas lenđe te na phenen khonikašće kaj si vo o Mesija.
22 Thaj phendas: “Me, o Čhavo e Manušesko, trubul but te trpisarav. E starešine, e šorvale rašaja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar odbacina man. Mudarena man, a me o trito đes uštava andar e mule.”

So o manuš trubul te ćerel te avel e Isusesko učeniko

23 Pale godova o Isus phendas savorenđe: “Ako vareko kamel te avel mungro sledbeniko, neka odreknilpe korkoro pestar, nek svako đes lel piro trušul thaj nek džal pale mande.
24 Kaj svako ko kamel te spasil piro trajo, hasarela les; a ko hasarel piro trajo zbog mande, godova spasila les.
25 Savi korist si e manušes, ako zadobil sa o them, a korkoro pes hasarel ili pešće naudil?”
26 Ko ladžal mandar thaj mungre alavendar, lestar vi me, o Čhavo e Manušesko, ladžava kana avava ande slava mungri thaj e slava mungre Dadešći thaj e svete anđelenđi.
27 “Čačes phenav tumenđe: ‘Varesave save si akate tumendar či merena dok či dićhena e Devlesko carstvo.’ ”

O Del phenel e trin učenikonenđe kaj si o Isus pomazaniko

28 A kana nakhla varekaj katar ohto đes katar godola alava o Isus lijas pesa e Petre, e Jovano thaj e Jakove ande gora te molinpe.
29 Dok molilaspe, lesko muj promenisajlo, a e drze pe leste postanisardine parne thaj sjajne.
30 Ande godova pojavisajle duj manuša thaj ćerenas svato e Isuseja. Sas godova o Mojsija thaj o Ilija.
31 Pojavisajle ande slava thaj ćerenas lesa svato pale lesko smrto savo trubuja te podnesil ando Jerusalim te pherdol o Lil.
32 E Petre thaj lešće drugaren lija e lindri. Kana džungadile, dikhline lešći slava thaj duj manušen save ačhenas lesa.
33 Thaj dok godola duj džene džanastar lestar, o Petar phendas e Isusešće: “Sikavneja, lače kaj sam kate. Te ćeras trin senice: jek pale tute, jek palo Mojsije thaj jek palo Ilija.” Či džanelas so phenel.

34 Dok vo još ćerelas svato, pojavisajlo o oblako thaj
zasinisarda len. Kana o oblako učharda len, lija len e bari
dar.
35 Askal andar o oblako ašundilo o glaso savo phendas:
“Akava si mungro Čhavo saves odabirisardem! Leste čhon
kan.”
36 Baš kana ašundilo o glaso, o Isus ačhilo korkoro. E
učenikurja ačhenas thaj askal još khonikašće khanči či
phendine pale okova so dikhline.

O Isus sastarel e čhave jedinco ande savo sas o bilačho duho

37 A kana thejara o đes o Isus thaj lešće učenikurja
fuljistine katar e gora, avilo angle leste o but o them.
38 Askal varesosko manuš savo sas maškar o them čhuta
muj: “Sikavneja, moliv tut dik mungre čhave, kaj si manđe
jedinco.
39 Inćarel les o bilačho duho. Andar jekhvar počnil te čhol
muj; čhudel pes thaj e spuma del lešće po muj. Gata nikada
či mućel les thaj uništil les.
40 Molisardem ćire učenikonen te traden e bilače duho
andar leste avri ali von naštik tradine les.”
41 A o Isus phendas lenđe: “O bilače thaj bi paćako
manušalen! Kozom semasa tumenca, a tuman či paćan.
Phučaman kozom još trpiva tumen! An akaring ćire
čhave!”
42 Dok o čhavro avelas paše, o bilačho duho harada les
pe phuv thaj ćhinosarda les. A o Isus zapretisardas e
bilače duhošće thaj odma sastarda e čhave thaj dijale lešće
dadešće.
43 Savora divisajle okolešće so o Isus ćerdas.
Thaj dok savora čudinas pe okolešće so ćerelas o Isus, o
Isus phendas pire učenikonenđe:
44 “Lače zapamtisaren so phenav tumenđe: Me, o Čhavo
e Manušesko, avava dino ande vas e manušenđe.”
45 Ali e učenikurja či haćardine so motholas, kaj nas lenđe
dino te haćaren, o značenje sas lendar garado, a daranas te
phučen les te objasnil lenđe.

Ko si majbaro ande Devlesko carstvo?

46 E učenikurja počnisardine te raspravinpe ko maškar
lende šaj avilosas majbaro.
47 O Isus džangla so si ande lenđe ile thaj lija e cikne
čhavre, čhutale paše peste
48 thaj phendas lenđe: “Ko god primil akale cikne čhavre
zbog mande, man primil. A ko man primil, primil e Devles
savo bičhalda man. O Del smatril kaj si majvažno okova
savo si majponizno maškar tumende!”

Ko naj protiv tumende tumenca si

49 Askal o Jovano phenda e Isusešće: “Sikavneja, dikhlam
ječhe manuše sar ande ćiro alav tradel e bilače duhonen.
Amen phendam lešće te na ćerel godova, kaj či džal pale
tute.”
50 A o Isus phendas lešće: “Na branin lešće! Kaj ko naj
protiv tumende, pale tumende si!”

O Isus po drom palo Jerusalim kroz e Samarija

51 Kana avili majpaše e vrjama te o Isus boldelpe ando
nebo, vo zurale odlučisarda te džan ando Jerusalimo.
52 Thaj bičhalda e glasnikonen angle peste. Von đele thaj
dine ande varesosko samarijsko gav te pripremin lešće than
kaj raćarela.
53 No okote o them či kamlas te primin les kaj sas po drom
palo Jerusalim.
54 Kana godova dikhline lešće učenikurja o Jakov thaj o
Jovano, phučline les: “Gospode! Kames te amen phenas te
fuljel o oganj andar o nebo thaj uništil len?”
55 A o Isus boldape lende thaj phendas lenđe kaj či gndin
lače.
56 Thaj đeletar ande aver gav.

O Isus kamel te mukas sa thaj te teljaras pale leste

57 Dok džanas dromesa, varesosko manuš phendas e
Isusešće: “Džava pale tute kaj god tu te džas.”
58 A o Isus phendas lešće: “E lisicen si lenđe jazbine, thaj
e čirikljen lenđe gnezdurja, a man e Čhave e Manušešće
naj kaj mungro šoro te čhav.”
59 Varesave avrešće phenda o Isus: “Teljar pale mande!”
A vo phendas lešće: “Gospode, muk man majsigo te džav
te prahov mungre dade.”
60 O Isus phendas lešće: “Muk e mulen te prahon pire
mulen, a tu dža thaj navestisar e Devlesko carstvo.”
61 Još vareko phendas: “Me džava pale tute Gospode, ali
muk man te džav prvo te jartoman katar mungri familija.”
62 A o Isus phendas lešće: “Ni jek savo lel o plugo ande
pire vas te oril thaj askal dićhel palpale, naj dostojno pale
Devlesko carstvo.”

10

E učenikurja buljaren o carstvo e Devlesko

1 Pale godova o Gospod odredisardas aver eftavardeš thaj
duj učenikonen thaj bičhalda len po dujen angle peste ande
svako gav thaj ande svako than kaj kamlas te džal.

2 Majsigo so bičhalda len phendas lenđe: “E žetva si bari,
a radnikurja si cara. Molisaren e Gospodare katar e žetva
te bičhalel e radnikonen ande piri žetva.
3 Džan! Ake, bičhalav tumen sago e bakhroren maškar e
ruva.
4 Na inđaren tumenca ni love, ni trasta, ni so pođina.
Dromesa na te hasaren tumari vrjama gajda kaj pozdravina
e theme thaj ćerena svato lenca.
5 Ande savo god ćher den, prvo phenen: ‘Miro akale
ćherešće!’
6 Te avilo okote vareko dostojno palo tumaro miro, tumaro
miro ačhela pe leste. A ako naj khonik dostojno tumaro
miro boldelape tumende.
7 Kana aven ande varesosko ćher, na naćhen andar o
ćher ande aver ćher, ačhen pe jek than han thaj pijen sa so
inkalen angle tumende. Kaj o radniko zaslužil piri poćin.”
8 Kana den ande savo gav thaj primin tumen, han so
ponudin tumen.
9 Sastaren e nasvalen save si ande godova gav thaj phenen
lenđe: Akaleja pašilo tumenđe e Devlesko carstvo!
10 A kana den ande varesavo gav thaj či primin tumen,
inkljen pe lešće sokača thaj phenen:
11 Čak vi o praho andar tumaro gav, savo astardape
pale amare pungre, khosas amendar sago o znako kaj o
Del sudila tumenđe. Ali kava džanen: Pašilo tumenđe e
Devlesko carstvo!
12 Phenav tumenđe: Ando đes e sudosko majloće avela
e themešće andar e Sodoma nego e themešće andar akava
gav.

O Isus upozoril e manušen andar e neposlušne gava

13 Teško tumenđe manušalen andar o gav Horazin! Teško
tumenđe manušalen andar o gav Vitsaida! Kaj te e čudurja
save dogodisajle tumende dogodisajle sas ando rumome
gava o Tiro thaj o Sidon, e manuša andar godola gava
već dumut obratisajlesas thaj bešlinesas ande hrapavo thaj
neudobne drze ando praho sago znako palo pokajanje.
14 Ali e manušenđe andar o gav Tiro thaj andar o Sidon
po sudo avela majloće nego tumenđe.
15 Vi tumen manušalen andar o Kafarnaum! Zar džiko
nebo avena vazdine? Džiko than kaj si e mule haradona
kaj si o tunjariko thaj e jag.
16 Pale godova phendas e učenikonenđe: “Ko tumende
čhol kan, mande čhol kan. Ko tumen odbacil man odbacil,
a ko man odbacil, odbacil okoles savo bičhalda man.”

O Isus sikavel e učenikonen so si majvažno

17 Kana e eftavardeš thaj duj učenikurja boldine pes
bahtale phendine: “Gospode, čak vi e bilače duhurja
pokorinpes angle amende ande ćiro alav!”
18 A o Isus phendas lenđe: “Dikhlem e benđenđe poglav-
ica sar perel sar e munja andar o nebo.
19 Ake dijem tumen vlast te uštaven pe sapa thaj pe
škorpijonurja thaj pe sa e sila e dušmaješći thaj khanči či
naškodila tumenđe.
20 Ali na raduin tumen kaj e bilače duhurja pokorinpe
tumenđe, Ali raduin tumen zbog godova kaj si tumare alava
ramome ande Devlesko svitak ando nebo.”

O Isus objavisarel kaj o Dad sa predaisardas lešće ande vas

21 Ande godova časo o Isus pherdo bah ando Sveto
Duho phendas: “Slaviv tut, Dade, tut savo san Gospodari
e nebosko thaj e phuvjako, kaj garadan ćiro čačipe katar
okola save smatrin pes mudre thaj umne, a objavisardan e
ciknenđe. Ej Dade! Gajda tuće sviđosajlo.
22 Mungro Dad sa dija man thaj khonik či džanel ko si o
Čhavo, nego samo o Dad; niti ko si o Dad osim o Čhavo thaj
okova kašće o Čhavo godova kamel te objavil.”
23 Askal boldape ke učenikurja kana sas korkoro lenca
thaj phendas lenđe: “Blago e manušenđe save dićhen
okova so tumare jakha dićhen!
24 Phenav tumenđe: But prorokurja thaj e carurja kam-
line te dićhen man thaj te ašunen man, ali či dikhline man
thaj či ašundine man!”

O Isus sikavel sar te zadobis večno trajo

25 Jekhvar uštilo jek sikavno e Mojsiješće zakonestar te
probil e Isuse thaj phučlas: “Sikavneja, so trubul te ćerav
te dobiv večno trajo?”
26 A vo phendas lešće: “So ramol ando Mojsijesko zakono?
So okote čitosardan?”
27 Askal o manuš phendas “Čumide e Gospode Devle ćire
saste ileja, ćire saste dušava, ćire saste snagasa ćire saste
gođasa, thaj volisar ćire pašutne sago kaj volis korkoro tut!”
28 Pe godova phendas lešće o Isus: “Lače phendan.
Godova ćer thaj avela tut večno trajo.”
29 Ali vo lija te sikavelpe pravedno, thaj phučla e Isuse:
“A ko si mungro pašutno?”
30 A o Isus phendas: “Varesosko manuš fuljelas andar o
Jerusalim ando gav savo akhardolas Jerihon. Thaj astardine
les e razbojnikurja. Von čhudine lestar e drze, mardineles
thaj đeletar. O manuš ačhilo te pašljol opaš mulo.

31 Slučajno godole dromesa naćhelas varesosko židovsko
rašaj, dikhlale thaj nakhlo gajda kaj zaobiđisarda les.
32 A gajda vi o levito e rašajesko pomoćniko: nakhlo kotar,
dikhlale thaj nakhlo paše leste.
33 Varesosko putniko Samarijanco areslo dži leste, dikhla
les, thaj sažalisajlo pe leste.
34 Avilo dži leste thaj thoda e rane lešće e uljesa thaj e
molasa thaj paćarda len. Thaj čhutale pe piro magarco,
inđardale ande gostijonica thaj pobrinisajlo pale leste.
35 Thejara o đes inkalda duj rupune lovora, dija len e
gostijoničarešće thaj phendas: ‘Le sama pe leste. Ako so
majbut potrošil, poćinava tuće kana boldava man.’ ”
36 Askal o Isus phučla les: “So phenes, savo katar akala
ponašisajlo sago pašutno prema okova saves astardine e
razbojnikurja?”
37 A vo phendas: “Okova savo pomognisarda lešće.”
Pe godova o Isus phenda lešće: “Dža thaj vi tu ćer gajda!”

Maj važno si te ašunas e Isusesko alav

38 Dok o Isus thaj lešće učenikurja gajda putuinas majdur
prema o Jerusalim, dine ande varesosko gav. Okote sas
varesavi manušnji savi akhardolas Marta, primisarda len
ande piro ćher.
39 A sas lat phen savi akhardolas Marija. Voj bešelas dži
ke Gospodešće pungre thaj ašunelas o alav lesko.
40 A e Marta sas but zauzmime godolesa kaj poslužilas.
Voj avili leste thaj phendas: “Gospode! Zar či maris kaj
mungri phen mukla man korkoro te posluživ? Phen laće te
pomožil man.”
41 A o Gospod phendas laće: “Marta, Marta! Na ha holji
thaj uznemiritu pale but godova,
42 a samo jek si važno. E Marija godova svatisardas thaj
godova či lava latar.”

11

O učeniko phučel e Isuse te sikavel len sar te molin pes

1 Jekhvar kana o Isus završisardas e molitvava, avilo dži
leste jek katar e učenikurja thaj phendas lešće: “Gospode,
sikav men te molimen sago kaj o Jovano savo bolelas sikada
pire učenikonen.”
2 O Isus phendas lenđe: “Kana molin tumen, phenen:
‘Dade amareja ando nebo! Neka avel sveto ćiro alav!
Neka avel ćiro carstvo!
3 Mangro amaro deamen svako đes!
4 Thaj jarto amenđe amare e bezeha,

sago kaj amen jartosaras svakonešće ko sagrešil protiv amende
thaj na de te peras ande kušnja!’ ”
5 Askal o Isus phendas lenđe: “Zamislin te džan ke tumaro
drugari ande opaš e rjat thaj phenen lešće: ‘Drugarina,
deman udžile trin mangre.
6 Kaj avilo mungro drugari katar o drom, a naj man so te
čhav angle leste te hal!’
7 A okova andral phenel lešće: ‘Na dosadisar manđe! O
vudar si već phandado, a e čhavrora si manca ando kreveto
thaj soven. Naštik uštav te dav tut.’
8 Phenav tumenđe: Ako či ni uštel te deles kaj si lesko
drugari, uštela te del les zbog godova kaj lešće drugare naj
ladžavo te avel uporno.
9 Isto gajda phenav tumenđe: Manđen thaj delape
tumenđe! Roden thaj araćhena! Maren po vudar thaj
putrelape tumenđe!
10 Kaj ko god manđel, primil. Ko rodel, araćhel. Ko marel
po vudar, putrelpe lešće.
11 Savo dad maškar tumende kana o čhavro lesko manđel
lestar mačho, del les umesto mačho sap?
12 Ili kana manđel angro, zar dela les škorpijono?
13 Ako tumen, vi ako sen bilače, džanen te den lače
darurja tumare čhavrenđe, kozom majbut tumaro nebesko
Dad dela Sveto Duho okolen save manđen lestar!”

E Isusešći sila avel katar o Del

14 Jekhvar o Isus trada e bilače duho andar o manuš savo
sas nemo. Kana inkljisto o bilačo duho, o nemo manuš
počnisardas te ćerel svato. Thaj o but o them divisajlo.
15 A varesave lendar phendine: “Vo tradel e bilače
duhonen e Veelzevulešće silava, savo si e benđengo knezo.”
16 A aver iskušisardine e Isuses gajda kaj rodenas lestar
varesosko znako andar o nebo kaj o Del bičhalda les.
17 Ali o Isus džangla lenđe gndimata thaj phendas lenđe:
“Ako e manuša andar isto carstvo borin pes maškar peste
von uniština piro carstvo. Vi ako e familijaće članurja
borinpes maškar pende, uniština piri familija.
18 Ako si o beng ande peste podelime, sar ačhela lesko
carstvo? A tumen phenen kaj me e Veelzevulešće silava
tradav e bilače duhonen andar e manuša.
19 Ako me e Veelzevulešće silava tradav e bilače duho-
nen andar e manuša, kašće silava askal tumare učenikurja
traden len? Gajda von korkoro dokažina kaj najsen ando
pravo.
20 Ali ako me e Devlešće silava tradav e bilače duhonen,
čačes avilo tumende o carstvo e Devlesko.”

O Isus si majzuralo katar o Beng

21 O Isus još phendas: “Džikaj god o zuralo manuš, lače
naoružime, araćhel piro ćher, lesko barvalipe si sigurno.
22 Ali te avel o majzuralo lestar, svladila les thaj otmil lešće
sa lesko oružje ande savo uzdilaspe, a o pleno razdelila.”
23 Zato ko naj manca protiv mande si. Thaj ko manca či
ćidel, rspil.

Ako o manuš či ačhel e Devlesa o bilačho duho boldel pes ande leste

24 Askal o Isus phendas: “Kana o bilačho duho inkljel
andar o manuš, lutil pe puste thana thaj rodel pešće than
kaj šaj te odmoril pes. A kana či araćhel o than, phenel:
‘Boldava man ande mungro ćher, ando manuš andar savo
inkljistem.’
25 Thaj kana areslo o bilačho duho arakhlas e manuše
savo si sago o čučo ćher, šlado thaj lačhardo.
26 Askal džal thaj lel pesa efta aver duhurja, majgore
lestar thaj del andre thaj okote nastanilpe. Po krajo godole
manušešće avela majgore nego kaj sas lešće po početko.”

Blagoslovime si okova savo si paćivalo e Devlešće

27 Dok o Isus godova phenelas, varesošći manušnji kaj sas
maškar o but o them čhutas muj: “Blagoslovime o đi ćire
dejako savo inđardatu thaj e čuča save pilan!”
28 O Isus phendas: “Još majblagoslovime si okova savo
ašunel o alav e Devlesko thaj ačhel paćivalo!”

O Isus si majbaro katar o Solomon thaj katar o Jona a o them či ašunel les

29 A vo phenda laće: “Tumen manušalen save train ande
akaja vrjama sen bilače manuša. Tumen roden znako. Ali
aver znako či delape tumenđe osim e čudurja save o Del
ćerdas palo Jona.
30 Kaj okova so sas e Jonasa sas znako e manušenđe
save trainas ando gav savo akhardolas Niniva, ande savo
o Del bičhalda les. Gajda okova so manca dogodilape avela
znako kaj man, e Čhave e Manušešće, o Del bičhaldas akale
themešće.
31 Po đes kana avela e Devlesko sudo, e carica savi dumut
vladilas e južno phujava, savi akhardolas Saba, uštela thaj
osudila e manušen save si ađes džude. Kaj dadural avili te
ašunel e care Solomone savo sas zurale mudro, a akate si
vareko majbaro vi katar o Solomon, a tumen či kamen te
čhon kan leste!
32 E manuša save majsigo trainas ando gav savo
akhardolas Niniva, uštena po đes kana avela e Devlesko

sudo thaj osudina e manušen save akana train. Kaj von
pokaisajle kana o Jona propovedilas, a ake, akate si vareko
majbaro katar o Jona, a tumen još či pokaisajle!”

E Isusesko sikavipe si svetlost e manušenđe

33 O Isus majdur sikavelas: “Khonik či del jag o stenko te
čhol les po garado than, niti tale korpa, nego po čirako te
okola kaj den andre dićhen o svetlo.
34 Ćiri jak si stenko ćire telošće. Kana si ćiri jak sasti, sasto
ćiro telo si ando svetlost. Ali, ako si ćiri jak nasvali, ćiro telo
si ande tama.
35 Zato le sama te okova so gndis kaj si ande tute svetlost
naj li tama.
36 Ako si sasto ćiro telo osvetlime thaj ni cara tama naj
ande tute, askal sasto aveja prosvetlime, sago kana o stenko
pire svetlosa osvetlil tut.”

O Isus opomenil e vođen save si pobožne samo avrjal

37 Kana o Isus dija gata o svato, avilo leste varesavo fariseji
thaj akharda les ande piro ćher te hal. Vo dija andre thaj
lijas than pale sinija.
38 Kana godova dikhlas o farisej, začudisajlo kaj o Isus
bešlo pale sinija majsigo nego so thodas pire vas sago kaj
trubujas prema e židovengo običaj.
39 A o Gospod phendas lešće: “Tumen e fariseja gadići
trudin tumen te thoven tumaro tahtaj thaj o čaro avrjal, a
andral sen pherde pohlepe thaj e bilačhipe.
40 Bi gođavalen! Naj li o Del okova kaj stvorisardas e
manušes thaj pindžarel les andral sago vi avrjal?
41 Zato den okova so si andral andar e tahta thaj andar e
čare so handžvale inćaren samo pale tumende, okolenđe
savenđe si majpotrebno sago milostinja thaj saste avena
čiste andral thaj vi avrjal.
42 Ali teško tumenđe, farisejalen! Kaj den deš posto katar
sa e začinurja thaj katar o povrće, a či marin pale pravda
e manušenđi thaj pale ljubav e Devlešći so si majvažno.
Trubun te den deš posto, ali či troman te zanemarin
majvažne stvarja andar o zakono.
43 Jao tumenđe farisejalen! Kaj volin te bešen pe prve
thana ande sinagoge thaj te e manuša pozdravin tumen pe
javne thana.
44 Teško tumenđe farisejalen kaj sen sago e limorja, save
naj obeležime, pe save e manuša phirena, a či džanen kaj
si okote o limori thaj postain duhovno melale!”

45 Askal varesosko katar e sikavne e Mojsiješće zakonestar
phendas e Isusešće: “Sikavneja, dok gajda phenes, vi amen
vređos.”
46 A o Isus phendas: “Jao vi tumenđe, sikavnalen e
Mojsiješće zakonestar! Kaj čhon pe manuša o pharipe gajda
kaj den len pravilo save naštik te inđaren, a tumen korkoro
ni e najesa či mrdnon te pomognin lenđe te inđaren godova
pharipe.
47 Teško tumenđe, kaj vazden e prorokonenđe
spomenikurja, a tumare pradada mudardine len.
48 Godolesa kaj či train so e prorokurja sikavenas svedočin
kaj odobrin okova so ćerdine tumare pradada: von mudar-
dine len, a tumen spomenikurja vazden lenđe!
49 Zato vi o Del mudro phendas: ‘Bičhalava lende e
prorokonen thaj e apostolen. Varesaven lendar mudarena,
a varesaven progonina.’
50 Zato tumaro naraštaj smatrilape došalo palo rat kaj sas
čhordo e prorokonengo katar o postanko e themesko,
51 katar o rat e prvo prorokosko džiko rat e poslednjo
prorokosko, e Aveljesko dži ko rat e Zaharijasko, savo sas
mudardo maškar o žrtveniko thaj o svetište. Ej phenav
tumenđe, kaj rodelape o računo katar akaja generacija
tumaro naraštaj avela odgovorno pale godova rat savo sas
čhordo!
52 Jao tumenđe, sikavnalen e Mojsiješće zakonestar! Kaj
line e ćija katar o džanglipe pale Devlesko carstvo thaj
garadine katar e manuša. Korkoro či den andre ando
carstvo, a či mućen te den andre okola save kamen te den.”
53 Kana o Isus inkljisto okotar, e sikavne e Mojsiješće
zakonestar thaj e fariseja počnisardine zurale te holjavon
pe leste thaj navalisardine pe leste te phučen les but vareso.
54 Von dićhenas te astaren les ande varesavo pogrešno
alav sar optužisardinesas les.

12

O Isus sikavel pire učenikonen te na aven dvolične

1 Askal ćidape majbut milje manuša, gajda kaj jek
avrešće uštavenas e pungre. Ali o Isus prvo phendas pire
učenikonenđe: “Len tumen sama kaj o farisejsko licemerje
buljol sago o kvasco savo šukljarel sasto humer.
2 Kaj avel e vrjama kana sa so si garado avela arakhado
thaj sa so si tajno ašundola angle savorende.
3 Zato, sa so phendine ande tama ašundola po svetlo
thaj sa so phendine varekašće po kan ande sobe, katar e
krovurja propovedilape.”

Na daran kaj sen dragoceno e Devlešće

4 O Isus nastavisardas: “Phenav tumenđe mungre drugarenđe na daran katar okola save šaj te mudaren samo o
telo, a pale godova naštik ćeren tumenđe khanči.
5 Ali phenava tumenđe kastar trubun te daran: daran
katar o Del savo, šaj lel o trajo thaj askal čhudel les ando
pakao. Lestar daran!
6 Pa či li bićinenpe pandž čiriklja pale samo duj lovora?
Pa palem ni jećhe lendar o Del či bistrel.
7 A tumenđe si svako bal po šoro đinado. Zato na daran!
Kaj sen e Devlešće majvredne nego but e čiriklja!”

Trubul te priznaisaras e Isuses anglo them

8 “Ko akate pe phuv anglo them priznajil kaj pripadil
manđe, pale leste me o Čhavo e Manušesko phenava, angle
anđelurja e Devlešće kaj pripadil manđe.
9 Ali okova savo odreknilpe mandar angle manuša akate
pe phuv, gajda vi me odreknivaman lestar angle anđelurja
e Devlešće.
10 Ali phenav tumenđe ko mothol vareso protiv o Čhavo e
Manušesko, jartolape lešće. Ali okolešće ko hulil po Sveto
Duho, či jartolape lešće.
11 A kana anena tumen po sudo thaj ande sinagoge, angle
poglavarja thaj angle vlast, na vodin briga so phenena te
branin tumen!
12 Kaj o Sveto Duho ande godova časo sikavela tumen so
te phenen.”

O Isus sikavel te či avas pohlepne

13 Vareko maškar o them phendas lešće: “Sikavneja,
phen mungre phralešće te podelil manca so muklas amenđe
amaro dad.”
14 Pe godova o Isus phendas lešće: “Manušeja, ko čhuta
man te avav tumaro sudco ili deliv maškar tumende?”
15 Askal phendas savorenđe: “Len tumen majdur katar
svako pohlepa, kaj o čačo trajo či avel katar okova so si
tumen.”
16 Askal o Isus phendas lenđe akaja usporedba: “Varesave
barvale manušešće e phuv but bijanda
17 thaj ačhilo te gndil ande peste: ‘So te ćerav? Kaj
najman kaj te čhav sa akava so bijanda manđe e phuv.’
18 Thaj phendas: ‘Ake so ćerava! Haravava mungre
žitnice thaj vazdava majbare thaj okote čhava sa mungro
điv thaj mungro lačhipe.
19 Askal phenava korkoro manđe ake situ ande zalihe but
lačhipe pale but e brš kaj aven. Dušo mungrije, akana
odmoritu, ha, pi thaj veselitu!’

20 Ali o Del phendas lešće: ‘Bigođavereja! Već arjat
mereja! A sa so ćidan, kasko avela?’
21 Gajda avela okoleja kaj ćidel pešće barvalipe, a či ćidel
o barvalipe savo si vredno ande Devlešće jakha.”

O Del del okolenđe save paćan okova so si lenđe potrebno

22 Askal o Isus phendas pire učenikonenđe: “Zato phenav
tumenđe, na daran pale tumaro trajo so hana, ni palo telo
so lena pe tumende.
23 Kaj o trajo si majvredno katar o habe, a o telo katar e
drze.
24 Dićhen pe gavranurja! Niti sadin niti ćiden, naj len
spremište ni žitnice, thaj tumaro Dad nebesko pravarel len.
Kozom sen tumen majvredne nego e čiriklja!
25 A ko tumendar šaj e brigenca te lunđarel piro trajo
samo pale jek đes?
26 Dakle, ako tumen naštik ćeren ni okova so si majcara,
sostar askal stalno han holji pale sa aver?
27 Lače dićhen e divlje luluđa sar barjon! Či trudinpe niti
suven pešće drze. A phenav tumenđe kaj ni o caro Solomon
ande sa piro barvalipe či inđarelas pe peste gajda šukar
drze sago akala divlje luluđa.
28 Ako o Del gajda šukar furjarel e poljsko čar, savi ađes si,
a već thejara čhudelpe ando bov te phabon, kozom majbut
šukar furjarela tumen. Tumen cara paćivalen!
29 Zato vi tumen na samo gndisaren pe godova dali
situmen dosta te han thaj te pijen. Na uznemirin tumen
zbog godova!
30 Sa godova roden e manuša save či pindžaren e Devles.
Tumaro nebesko Dad džanel kaj sa godova trubul tumen.
31 Nego roden e Devlesko carstvo, a sa godova nadodaila
pe tumenđe!
32 Na dara mungro cikno stado! Kaj si e volja tumare
Dadešći te del tumen o Carstvo.
33 Bićinen okova so situmen thaj e love den e čorenđe!
Gajda ćidena tumenđe trjaste save či phurjon thaj barvalipe
savo či propadnila, večno blago savo si ando nebo kaj o čor
či avel thaj kaj o moljco či halales.
34 Zato, kaj si ćiro barvalipe, okote avela vi ćiro ilo.”

O Isus mothol pale godova kaj palem boldelape pe phuv

35 O Isus phendas lenđe vi akava: “Aven spremne te služin
thaj tumare stenkurja neka phabon.
36 Aven sago okola kaj ažućaren pire gospodare kana
boldelpe andar e svaturja te odma putren lešće čim aresel
thaj marel po vudar,

37 Blago o kole slugonenđe saven o gospodari, kana avela,
araćhel džungade! Čačes phenav tumenđe, kaj korkoro o
gospodari čhola len pale sinija te bešen thaj čhola pe peste
o keceljko, te poslužil len.
38 O gospodari šaj te boldelpe ande opaš e rjat ili ande
zora a blago e slugenđe saven o gospodari araćhela kaj si
još džungade thaj ažućaren les.
39 Ali akava džanen: te o domaćino džanglasas ande savo
časo avela o čor, či muklasas te o čor provalil ande lesko
ćher.
40 Vi tumen aven spremne, kaj me, o Čhavo e Manušesko,
avava ando časo kana či očekuina man.”

Okola save paćan trubun te ćeren e Devlešći volja

41 Pe godova o Petar phendas: “Gospode, phenes li godoja
usporedba samo pale amende ili vi pale savorende?”
42 A o Gospod Isus phendas: “Ko si okova verno thaj
razumno upravniko saves o gospodari čhola te vladil pe
lešće sluge thaj te del len habe ande pravo vrjama?
43 Blago godole slugašće saves lesko gospodari, kana
avela, araćhel kaj ćerel gajda.
44 Čačes, phenav tumenđe, o gospodari čhola godole
slugone te upravljil lešće saste barvalipeja.
45 Ali ako godova sluga phenel ande piro ilo: ‘Mungro
gospodari či avela gajda sigo’ thaj ačhel te marel e slugonen
thaj e sluškinjen, te hal, te pijel thaj te matol,
46 avela lesko gospodari ande godova đes kana vo či
očekuil thaj ando časo kana vo či ni džanel, thaj strogo
kaznila les thaj odredila lesko than maškar okola save či
paćan,
47 O sluga savo pindžarel e volja pire gospodarišći, a
khanči či ćerdas te pripremilpe pale vrjama kana boldelape
lesko gospodari, avela strogo kaznime.
48 A okova sluga kaj či džanglas e gospodarešći volja, a
ćerda vareso so zaslužil kazna, cara avela mardo. A katar
okola kašće but dijas lendar majbut vi rodela. Okolestar
kašće si but poverime lestar but vi rodelape.”

Zbog o paćipe ando Isus avela razdor

49 Askal o Isus phendas: “Me avilem te čhudav jag e
sudošći pe phuv! Sar volisardemas te već počnisardas te
phabol!
50 Ali majsigo trubul te pretrpiv e muke thaj o smrto,
zurales si manđe pharo dok godova či avel gata!
51 Gndisaren kaj me avilem te anav miro pe phuv maškar
o them? Nisar. Avilem te anav razdor.

52 Kaj katar akana e familija rspilape: trin džene avena
pe mungri rig, a aver duj protiv ili duj pe mungri rig, a trin
protiv mande.
53 Boldelape o dad protiv o čhavo, thaj o čhavo protiv o
dad, e dej protiv e čhej, thaj e čhej protiv e dej, e sokra
protiv e bori thaj e bori protiv e sokra."

O Isus sikavel kaj trubun te pindžaren lešće znakurja

54 A e bute themešće o Isus phendas: "Kana dićhen kaj
o kalo oblako avel katar o zapad, odma phenen: 'Dela o
bršnd!' Thaj gajda si.
55 Kana dićhen kaj phurdel e balval katar e pustinja po
jugo, phenen: 'Avela tati vrjama', thaj gajda avela.
56 Licemerja! Džanen te prosudisaren o izgled e nebosko
thaj e phuvjako. Sar askal či pindžaren mungre znakurja
save trubuinesas te pindžaren!
57 Tumen korkoro trubuinesas te pindžaren so si is-
pravno!
58 Sago vi ako vareko prl tumen zbog o dugo savo či
poćindine thaj kamel te inđarel tumen po sudo, još e
dromesa den sa tumendar te e nagodbasa rešin tumen
lestar, te či inkalel tumen anglo sudo. O sudco dela tumen
ko stražari, a o stražari čhudela tumen ande tamnica.
59 Phenav tuće: či inkljeja kotar dok či poćines sa so san
udžile džiko poslednjo lovoro."

13

O Isus sikavel kaj trubul te pokaimen pale amare bezeha

1 Askal aviline varesave manuša thaj phendine e Isusešće
kaj o Pilato savo sas rimsko upravniko dijas naredba te
mudarenpe varesave manuša andar e Galileja. Thaj sas
mudarde ando jerusalimsko Hramo dok anenas e žrtve.
2 O Isus phendas lenđe: "Dali si godova dokaz kaj godola
Galilejcurja save nasradisardine sas majbut bezehale katar
aver Galilejcurja?
3 Nisar! Phenav tumenđe: vi tumen gajda avena duhovno
hasarde ako či obratin tumen ko Del!
4 Ili gndin kaj okola dešuohto, pe save haradili e Siloam-
sko kula thaj mudarda len sas majbut bezehale katar sa e
manuša save trainas ando Jerusalim?
5 Nisar! Phenav tumenđe: vi tumen gajda avena duhovno
hasarde ako či obratin tumen ko Del."

O Isus kroz e usporedba sikavel kaj si amen još cara vrjama te pokaime

6 Askal o Isus phendas lenđe akaja usporedba: “Varesave
manuše sas zasadime smokva ande lesko vinograd. Avelas
te rodel plodo pe late, ali či arakhla.
7 Zato phendas e vinogradarešće: ‘Ake, već trin brš avav
thaj rodav plodo pe akaja smokva thaj či arakhav les. Čhin
lat. Sostar te crpil e phuv?’
8 A o vinogradari phendas lešće: ‘Gospodarina, mukla još
akava brš, a me hanavava oko late thaj čhava oko late o
štalsko gunoj.
9 Možda ipak pe okova brš bijanel. A ako či bijanel askal
čhineja lat.’ ”

O Isus sastarel ando savato

10 Jek savato dok o Isus sikavelas ande jek sinagoga.
11 Okote sas varesavi manušnji savi dešuohto brš sas
grbavo thaj naštik uspravilaspe. Ande late sas o bilačho
duho savo ćerelas te avel nasvali.
12 Kana o Isus dikhlala, akhardala peste thaj phendas:
“Manušnjije, oslobodime san katar ćiro nasvalipe!”
13 Thaj čhuta pire vas pe late, a voj odma uspravisajli thaj
počnisarda te slavil e Devle.
14 A okova savo sas vođa ande sinagoga holjajlo kaj o Isus
sastardas ando savato, thaj phendas e themešće: “Šov si đes
ando kurko kana trubul te ćerelpe bući! Ande godola đesa
aven thaj saston, a na ande savatosko đes!”
15 O Gospod askal phendas lešće: “Licemerja! Vi tumen
ćeren bući savatone. Zar či svako tumendar savatone
odrešil pire guruve ili magarco katar e jasle thaj inđarel
les po paj te napoil les?
16 Naj li vi voj čhej andar e Avraamesko plemeno, savja
o Sotona phangla već dešuohto brš, či li trubujasas vi lat
o Del te odrešil katar godova nasvalipe savo si laće okurja
ande savatosko đes?”
17 Pe godova sa lešće protivnikurja ladžajle, a sa aver
raduisajle e šukar delenđe save o Isus ćerdas.

E Devlesko carstvo barjol sago e gorušicako zrno thaj buljol sago o kvasco.

18 Pale godova o Isus phendas: “Sova si slično e Devlesko
carstvo? Sova te usporedisarav les?
19 Slično si e gorušicaće zrnosa savo si zurale cikno, kana
o manuš lel les thaj čhude les ande piri bar. Barjol thaj
ćerdol ando kaš thaj e čiriklja ćidenpe thaj ćeren gnezdurja
ande lešće ranja.”
20 Thaj palem phučla len: “Sova te usporediv e Devlesko
carstvo?

21 Vo si sago o kvasco savo lel e manušnji thaj šukljarel
les ando but aro, dok sa či vazdelpe.”

O Isus sikavel kaj si phare te den ande Devlesko carstvo

22 Gajda o Isus naćhelas kroz e gava thaj kroz e varošice,
sikavelas thaj putuilas ando Jerusalim.
23 Askal vareko phendas lešće: “Gospode, dali si cara
okola kaj spasinpe?”
A o Isus phendas lenđe:
24 “O vudar nebosko si usko. Trudin tumen te den andre
kroz leste, kaj phenav tumenđe, but rodena te den kroz
leste, ali naštik dena.
25 Kana o gospodari e ćheresko zaključil o vudar avela
prekasno. Askal ačhena avri marena po vudar thaj
phenena: ‘Gospode, putar amenđe!’ Vo phenela tumenđe:
‘Či džanav ko sen, ni katar sen.’
26 Askal počnina te phenen: ‘Pa amen tusa halam thaj
pilam, a tu sikavejas pe amare sokača!’
27 A vo phenela tumenđe: ‘Či džanav ko sen. Džantar
mandar savora save nepravda ćeren!’
28 okote avela o roipe thaj o škripipe e dandenca kaj avena
gajda holjarike kana dićhena e Avraame, e Isako, e Jakove
thaj sa e prorokonen ande Devlesko carstvo, a tumen avena
čhudine avri.
29 Askal avela o but o them katar o istok thaj katar o zapad,
katar o severo thaj katar o jugo thaj bešena pale sinija ande
Devlesko carstvo.
30 Thaj dik, okola save si akana prve askal avena pe
poslednjo than, a okolen save akate smatrin kaj si poslednje
avena majbare.”

E Isusešće si phare palo Jerusalim

31 Ande godova časo aviline varesave fariseja thaj phen-
dine e Isusešće: “Inklji thaj džatar akatar, kaj o caro Irod
kamel te mudarel tut.”
32 A o Isus phendas lenđe: “Džan thaj phenen godole
lisicaće: ‘Ake, tradav e bilače duhonen thaj sastarav ađes
thaj thejara, thaj trito đes avava gata.’
33 Ali ađes, thejara thaj overthara moraš te nastaviv o
drom, kaj valda e prorokurja naštik aven mudarde avrjal o
Jerusalim.
34 Jerusalime, Jerusalime, savo mudares e prorokonen
thaj čhudes e bara džiko smrto pe okola save si e Devlestar
bičhalde tuće! Kozom drom lijem te ćidav ćire čhavren,
sago e kvočka savi ćidel pire pujen tale pešće phaka, ali
tumen či kamline!

35 Ake akana, tumaro ćher avela pusto! Thaj phenav
tumenđe, či dićhena man dok či avel o časo kana phenena:
‘Blagoslovime o kova savo avel ando alav e Gospodesko!’ ”

14

O Isus palem sastarel ando savato

1 Jek savato avilo o Isus ando ćher ke jek vođa e
farisejengo te hal lesa. Okola save sas okote lače lenas
sama pe leste so ćerela.
2 Kaj pojavisajlo anglo Isus varesavo manuš savo sas
nasvalo gajda kaj sas les paj thaj šuljolas lestar.
3 Pe godova o Isus phučla e sikavne e Mojsiješće zakon-
estar thaj e farisejen: “Dali si muklino prema e Mojsijesko
zakono te savatone sastarelpe o manuš ili naj?”
4 A von khanči či phendine. Askal o Isus čhuta pire vas
po nasvalo manuš, sastardale thaj phendas lešće kaj šaj
džaltar.
5 A o Isus phendas: “Ko tumendar savatone či ćerel bući?
Ako varekašće tumendar o čhavro ili o guruv perel ande
haing, zar či odma inkalena les?”
6 Pe godova naslen so te phenen.

O Isus sikavel te avas ponizne

7 Kana o Isus dikhlas sar okola kaj si akharde pe gozba
len pešće prve thana te bešen, phendas lenđe e usporedba:
8 “Kana vareko akharel tut pe svaturja, na beš po prvo
than kaj so ako si akhardo vareko ko si majvažno tutar?
9 Te či o domaćino savo akhardas tut thaj vi les phenela
tuće: ‘Ušti thaj de o than okole manušešće.’ Askal
ladžavoja, ušteja thaj bešeja po paluno than.
10 Nego kana vareko akharel tut dža thaj beš pe paluno
than, thaj kana avela okova kaj akharda tut, phenel tuće:
‘Drugarina pripremisardem tuće majlačho than!’ Askal
aveja počastime angle sa save si akharde.
11 Kaj, svako ko korkoro pes uzvisil, avela ponizime, a ko
korkoro pes ponizil, avela uzvisime.”
12 A askal o Isus bolda pes ko domaćino thaj phendas
lešće: “Kana ćeres habe ili večera, na akhar ćire drugaren,
ni ćire phralen, ni ćire familija, ni ćire barvale komšijen,
te či vi von možda tut akhardinesas thaj pe akava način
boldinesas tuće.
13 Nego kana ćeres gozba akhar e čoren, sakaten, banđen,
thaj koren.
14 Kaj len naj sova te bolden tuće. Gajda aveja
blagoslovime kaj o Del pale godova nagradila tut kana vo
vaskrsnila e pravedne manušen andar e mule.”

O Isus phenel pale bari gozba ande Devlesko carstvo

15 Kana godova ašunda jek katar e manuša pale sinija,
phendas e Isusešće: “Blago okolešće savo hala ande
Devlesko carstvo!”
16 A o Isus phendas lešće: “Varesosko manuš ćerda bari
večera thaj akhardas e but e themes.
17 Kana e večera sas gata, bičhaldas e sluga te phenel e
gostonenđe: ‘Sa si gata. Aven!’
18 A von jek pale avreste phendine kaj naštik te aven. O
prvo phendas lešće: ‘Ćindem njiva thaj trubul te džav te
dikhavla. Moliv tut, jartosar man ke godova manuš.’
19 Aver phendas: ‘Ćindem deš guruva, thaj trubul te džav
te isprobiv len dali si lače. Moliv tut, jartosar man ke
godova manuš.’
20 O trito phendas: ‘Upravo ženisajlem thaj zato naštik te
avav.’
21 O sluga boldape thaj javisarda godova pire gospo-
darešće. Askal o gospodari holjajlo thaj phendas e slugašće:
‘Inklji brzo pe sokača e gavešće thaj an akaring e čoren,
sakaten, koren thaj e banđen.’
22 Kana o sluga gajda ćerdas, javisardas e Gospodarešće:
‘Gospodarina, ćerdo si so phendan thaj još si than.’
23 O gospodari phendas e slugašće: ‘Inklji pe droma avrajl
o gav thaj trade len te aven te pherdol mungro ćhere e
themesa.
24 Kaj phenav tumenđe: Ni jek katar okola manuša save
sas majsigo akharde či hana ni zalogaj katar e gozba savi
ćerdem.’ ”

E manuša trubun te aven potpuno predaime e Isusešće

25 E Isuseja putuilas o silno them. O Isus boldape thaj
phendas lenđe:
26 “Ako vareko kamel te avel mungro učeniko, moraš te
volil man majbut nego pire dade, deja, romnja, čhavren,
phralen, phejen, pa majbut vi katar piro trajo. Inače naštik
avel mungro učeniko!
27 Ko či lel piro trušul thaj či džal pale mande thaj naj
spremno te merel pale mande, naštik avel mungro učeniko!
28 Kaj khonik tumendar, kana kamel te sagradil e kula, či
prvo bešel thaj proračunil e troškurja te dićhel dali si les
sova te završil.
29 Inače, šaj dogodisajlo sas lešće te uspil samo te čhol o
temelji thaj naj les dosta love te završil, a askal savora save
godova dikhlinesas mardinesas muj lestar
30 thaj phenena: ‘Akava manuš počnisarda te gradil, a
naštik završil!’

31 Ili savo caro teljardasas ando rato aver caronenca,
a te majsigo či bešel thaj gndil dali šaj pire deš milje
vojnikonenca te svladil okoles savo avel pe leste pire biš
milje vojnikonenca?
32 Ako procenil kaj naštik te svladil len, bičhalela pire
manušen te roden miro dok si lenđe protivnikurja još dur
po drom.
33 Zato khonikal naštik postanil mungro učeniko savo či
mućel sa so si les zbog mande."

E Isusešće učenikurja si korisne sago o lon
(Mt 5,13; Mk 9,50)

34 Askal o Isus još phendas lenđe: "O lon si lačho. Ali ako
o lon naj londo, sova askal lonđarelape?
35 O bilondo lon naj lačho ni pale phuv, ni palo gnoište,
nego samo te čhudel pes. Ašunen kana već situmen kan!"

15

Prispodoba pale hasardi bakhri

1 Oko o Isus ćidape e but e carinikurja thaj e bare bezehale
manuša te ašunen les sar sikavel.
2 Zato e fariseja thaj sikavne e Mojsiješće zakonestar
mrmljinas: "Družilpe e bezehalenca thaj još čak vi hal
lenca!"
3 Pe godova o Isus phendas lenđe akaja usporedba:
4 "Ko tumendar, ako si les šel bakhre thaj hasarel jećhe
či mućela okolen injavardeš thaj inja ande divljina, thaj či
đelosas te rodel godole jećhe dok či araćhel les?
5 A kana araćhel les, pherdo bah čhol les pe dume
6 thaj boldel les ćhere thaj čim aresel ćhere akharel pire
komšijen thaj pire drugaren thaj phenel lenđe: 'Raduin
tumen manca! Arakhlem mungre hasarde bakhres.'
7 Phenav tumenđe, gajda savora ando nebo avena ma-
jbahtale pale jek bezehalo manuš savo obratilpe e Devlešće
nego pale injavardeš thaj inja save gndin kaj si praved-
nikurja thaj kaj či trubun te obratines ko Del."

E usporedba pale manušnji savi hasardas e love

8 O Isus phendas lenđe: "Savi godoja manušnji, ako si lat
deš rupa thaj jek hasarel, či del jag o stenko, lačhe šlavel o
ćher thaj rodel dok či araćhel les?
9 A kana araćhel les, akharel pire komšinicen thaj pire
drugaricen thaj phenel lenđe: 'Raduin tumen manca!
Arakhlem o rup savo hasardem.'
10 Phenav tumenđe, kaj gajda e Devlešće anđelurja
raduinape pele jek bezehalo savo obratilpe."

Prispodoba palo hasardo čhavo

11 Thaj o Isus nastavisarda te ćerel svato: “Varesave
manuše sas duj čhave.
12 O majterno phenda pire dadešće: ‘Dade, deman akana
mungro naslestvo savo pripadil manđe.’ Thaj o dad
podelisarda o barvalipe.
13 Kana nakhline varesave đesa o majterno čhavo
ćidas sa piro thaj otputuisarda ande dur phuv thaj okote
potrošisarda sa piro barvalipe pire bilače trajosa.
14 Kana potrošisarda sa, dija e bari bok ande godoja phuv,
thaj nas les so te hal.
15 Askal đelo thaj zaposlisajlo sago sluga ke jek manuš
ande godoja phuv thaj čarjarelas lešće balen.
16 O čhavo sas gajda bokhalo kaj rado halasas vi e ljuske
katar e maune save hanas e bale, ali khonikal či delas len
lešće.
17 Kana napokon avilo peste, phendas: Ke mungro dad e
najamnikonen si habe gaći kaj uvek vi ačhel, a me akate
merav bokhatar!
18 Uštava, teljarava ke mungro dad thaj phenava lešće:
‘Dade, sagrešisardem protiv tute thaj protiv o Del ando
nebo!
19 Najsem majbut dostojno te akharama ćire čhavesa.
Primima sago jećhe katar ćire najamnikurja.’
20 Uštilo thaj teljarda ke piro dad. Dok sas još dur katar
piro ćher, lesko dad dikhla les dok sas još po drom thaj
sažalisajlo pe leste thaj prastajas angle leste, dijales mrtiko
thaj čumida les.
21 A o čhavo phendas lešće: ‘Dade, sagrešisardem protiv
tute thaj protiv o Del! Najsem majbut dostojno te akharama
ćire čhavesa.’
22 A o dad phenda e slugenđe: ‘Brzo inkalen e majšukar
haljina thaj den pe leste! Čhon lešće e angrušći po naj thaj
e sandale pe lešće pungre!
23 Anen e majthule guruve thaj denle čhurjasa, pa te
pogostime thaj te veselime.
24 Kaj, akava mungro čhavo sas mulo thaj akana boldape
ando trajo, hasardo sas thaj akana arakhadilo!’ Thaj
počnisardine te veselinpe.
25 Pale godoja vrjama lesko majpurano čhavo ćerelas bući
ande njive. A kana boldape thaj sas već paše, andar o ćher
ašundolas e muzika thaj o ćhelipe.
26 Pa akhardas jećhe slugo te phučel so si godova.
27 A o sluga phendas: ‘Boldape ćiro phral thaj ćiro dad
dija čhurjasa e thule guruve te proslavil kaj lesko čhavo
boldape džudo thaj sasto.’

28 O majpurano phral holjajlo thaj či kamla te del andre.
Askal o dad inkljisto thaj počnisarda te molil les te del
andre.
29 A vo phendas pire dadešće: ‘Me ake gaći brš služiv sago
robo tuće thaj nikada či obisardem te ćerav so phendan
manđe, a tu nikada ni jarco či dijan man te proveselima
mungre drugarenca.
30 A kana avilo kava ćiro čhavo savo e kurvenca haljarda
sa ćiro barvalipe, tu dijan lešće čhurjasa majthule guruve.’
31 Pe godova o dad lesko phendas lešće: ‘Čhaveja, tu san
uvek manca thaj sa mungro vi ćiro si.
32 Ali trubul te radujimen thaj veselimen kaj akava ćiro
phral sas mulo thaj akana bolda pes ando trajo, hasardo thaj
arakhadilo!’ ”

16

Koristin akale themesko barvalipe te steknin tumenđe barvalipe ando nebo

1 O Isus askal phenda pire učenikonenđe e usporedba:
“Sas varesavo barvalo manuš saves sas upravitelj saves e
manuša prnas kaj rspil o barvalipe pire gospodaresko.
2 O barvalo manuš akharda pire upravitelje thaj phendas
lešće: ‘So godova ašunav pale tute? Sikav manđe o računo
kaj ramosardan sar vodijas e briga pale mungro barvalipe
zato kaj majbut naštik aves mungro upravitelj!’
3 Pe godova o baro sluga phendas ande peste: ‘So te ćerav
kana mungro gospodari či del više te ćerav bući pale leste?
Te džav te hanavav najman snaga. Te prosiv? Ladžavo si
manđe.
4 Džanav so ćerava! Thaj kana gajda ćerava e manuša
lače primina man ande pire ćhera, kana majbut či avava
e gospodaresko upravitelj.’
5 Askal akhardas ječhe po ječhe katar o okola save sas
udžile lešće gospodarešće. Thaj phučla e prvo manuše savo
sas udžile: ‘Kozom san udžile mungre gospodarešće?’
6 ‘Šel bačve maslinsko zetino’, phendas o kova savo sas
udžile. A o baro sluga phendas lešće: ‘Le ćiro računo beš
thaj odma ramosar pandžvardeš.’
7 Pale godova phendas e aver manušešće: ‘A tu, kozom
san tu udžile?’ ‘Šel mere điv.’ Phendas vi lešće: ‘Le ćiro
računo thaj ramosar pe ohtovardeš.’
8 Thaj o gospodari pohvalisarda e bilače upravitelje
kaj sas snalažljivo. Kaj e manuša akale themešće majs-
nalažljivo postupin prema okola save si lenđe slične, nego
e manuša katar o svetlost.

9 A me phenav tumenđe, steknin tumenđe drugaren gajda
kaj ispravno koristin akale themesko barvalipe thaj kana o
barvalipe majbut či avela korisno o Del primila tumen ande
večne stanurja ando nebo.

10 Ako šaj paćas e manušešće ande cikne buća, askal
šaj paćas lešće vi ande bare buća thaj ako naštik paćas
e manušešće ande cikne buća askal naštik paćas lešće ni
ande bare buća.
11 Ako naj senas paćivale ande e themesko barvalipe, sar
o Del poverila tumenđe duhovno barvalipe te upravin lesa?
12 Thaj ako ande averesko barvalipe naj senas paćivale,
sar o Del dela tumen tumaro?
13 Ni jek sluga naštik robuil duje gospodarenđe ande isto
vrjama. Kaj jećhe mrzala, a averes volila; ili jećhešće avela
paćivalo a avres prezirila. Naštik služin e Devlešće thaj e
barvalipešće ande isto vrjama.”

14 Sa gadava ašundine e fariseja save sas pohlepne pale
love thaj marenas muj katar o Isus.
15 A o Isus phendas lenđe: “Tumen ćeren tumen kaj sen
pravedne anglo them, ali džanel o Del tumare ile. Kaj so e
manuša smatrin vredno, e Devlešće grjacolpe.”

E Devlesko zakon važil zauvek

16 Askal o Isus phenda lenđe: “E Mojsijesko zakono thaj
e knjige save ramosardine e purane prorokurja važinas sa
dok či avilo o Jovano savo bolelas, a katar askal navestilaspe
e Bahtali nevimata palo carstvo e Devlesko. Thaj katar askal
nagovorisaras savoren te den ande Devlesko carstvo.
17 Ali godova či značil kaj e Mojsijesko zakon majbut či
vredil kaj majloće nestanila o nebo thaj e phuv, nego te
propadnil jek tačkica andar o zakono.

18 Sago kaj ramol ando zakon: svako ko rastavilpe katar
piri romnji thaj lel avrja, ćerel preljub; thaj ko oženilpe e
romnjasa savi si rastanime, preljub ćerel.”

O čoro Lazar thaj o barvalo manuš savo či inćarelas o zakon

19 Askal o Isus nastavisarda: “Sas varesosko barvalo
manuš, savo lelas pe peste majšukar thaj majkuč drze,
trailas svako đes raikane thaj veselilaspe.
20 A angle lesko vudar pašljolas varesavo čoro manuš
savo sas sa ande čirurja. Lesko alav sas Lazar,
21 thaj čeznilas samo te čaljol e prušukenca save perenas
katar e barvalešći sinija. Dok gajda pašljolas avenas e
džućhela thaj čarnas e čirurja pe leste.

22 A kana mulo o čoro, e anđelurja inđardine les ande
Avramešće angalja. Pale godova mulo vi o barvalo manuš,
thaj prahosardine les.
23 A lešći duša đeli po than kaj si e mule, thaj dok sas ande
bare muke vazda pire jakha thaj dadural dikhlas e Lazare
ande Avramešće angalja.
24 Thaj čhutas muj: ‘Dade Avraame, smiluitu manđe thaj
bičhal e Lazare te umočil piro naj ando paj thaj šudrjarel
mungri čhib kaj zurales mučiman ande akava plameno.’
25 Pe godova phendas o Avram: ‘Detut gođi, čhaveja, kaj
tu pale ćiro trajo primisardan ćiro lačhipe, a gajda vi o
Lazar piro bilačhipe. Akana vo akate tešilpe, a tu mučistu.
26 Osim godova, maškar amende thaj tumende si bari
provalija thaj vi okola save kamlinesas naštik naćhen
okotar akaring, niti akatar okoring.’
27 Pe godova o barvalo manuš phendas: ‘Moliv tut askal,
dade, bičhal e Lazare ando ćher mungre dadesko.
28 Kaj siman pandž phral pa neka džal thaj upozoril len
te na vi von aven akaring ande kava than e mukengo.’
29 A o Avram phendas lešće: ‘Opominl len o Mojsija thaj e
prorokurja ande prire zapisurja. Neka čiton thaj čhon kan
lende.’
30 A vo phendas: ‘O na, dade Avraame! Nego te avilo
lende vareko andar e mule, obratinape.’
31 A vo phendas lešće: ‘Ako či ašunen e Mojsija thaj e
prorokonen, či paćana sa vi te uštel thaj avel lenđe vareko
andar e mule.’ ”

17

O Isus sikavel e učenikon te aven poslušne e Devlešće

1 O Isus phendas pire učenikonenđe: “O iskušenje moraš
te avel, ali teško e manušešće kroz savo avel o iskušenje.
2 Kasave manušešće avilosas majlače te phanden lešće
mlinsko bar oko e kor, thaj te čhuden les ando more, nego
te crdel po bezeh jećhe katar akala manuša saven si cara
paćipe.
3 Upozoriv tumen! Ako ćiro phral savo si verniko pogrešil,
ukori les thaj jartosar lešće ako pokajilpe.
4 Pa ako vi efta drom po đes sagrešil protiv tute thaj
efta drom po đes avel thaj phenel tuće: ‘Jartosar manđe.
Pogrešisardem!’, jartosar lešće.”
5 E apostolurja phendine e Gospodešće: “Trubul amen
majbut paćipe. Phen amenđe sar te dobis!”
6 O Gospod phendas lenđe: “Te avel tumen paćipe gajda
cikno sago kaj si e gorušicako zrno, phendinesas akale

dudošće: ‘Inkaltu e korenosa thaj presaditut ando more!’,
thaj vo presadisajlosas.
7 Ko tumendar phenela pire slugašće savo oril ili lel sama
pe stoka, kana boldela pes andar o polje thaj del ando ćher:
‘Av brzo thaj beš pale sinija?’
8 Či umesto godova phenena lešće gajda: ‘Ćer manđe
večera! Čhov e kecelja pe tute thaj služisar man dok hav
thaj pijav, pale godova tu haja thaj pijeja?’
9 E slugašće pale godova či zahvalilpe kaj vo samo ćerel
piri bući.
10 Gajda vi tumen: kana sen poslušne e Devlešće, phenen:
‘Sluge sam save či zaslužin pohvala! Ćerdam samo so samas
udžile te ćeras!’ ”

O Isus sastarel e deš manušen saven sas morćhako nasvalipe

11 Gajda dok putuilas majdur prema o Jerusalim, o Isus
naćhelas maškar e Samarijaći thaj e Galilejaći regija.
12 Kana delas ande varesosko gav, angle leste avile deš
gubavcurja. Ačhiline cara majdur
13 thaj počnisardine te čhon muj: “Isuse, Sikavneja,
smiluisar tut amenđe!”
14 Kana o Isus dikhla len, phendas lenđe: “Džan thaj
sikaven tumen e rašajenđe te dićhen tumen thaj phenen
dali sen saste!” Thaj dok džanas dromesa sastile katar e
guba.
15 Jek lendar dikhla kaj sastilo, boldape thaj slavisarda e
Devle andar sasto glaso.
16 Čhudape pe koča angle Isusešće pungre thaj zahvalis-
arda lešće. A sas godova varesavo manuš andar e Samarija.
17 O Isus phučla: “Či li sastile deš džene? Kaj si okola
inja?
18 Dali nijek lendar či boldape te del slava e Devlešće osim
akava tuđinco?”
19 Askal phenda e manušešće savo sastilo: “Ušti thaj dža.
Ćiro paćipe ande mande spasisarda tut!”

O Isus phenel kaj avel e Devlesko carstvo ande vrjama kana či nadimen

20 E fariseja phučline e Isuse: “Kana avela e Devlesko
carstvo?”
A vo phenda lenđe: “E Devlesko carstvo či avela e
znakonenca save e manuša šaj promatrin gajda te šaj dićhel
pes.
21 Naštik phenelape: ‘Aketalo akate!’, ili: ‘Eketalo okote!’
Ake e Devlesko carstvo si maškar tumende!”

22 Pale godova phendas e učenikonenđe: “Avela e vrjama
kana kamena te dićhen jek katar e đesa kana me, o Čhavo e
Manušesko, vladiva sago o caro, ali či dićhena godova đes.
23 Askal phenena tumenđe: ‘Eketalo okote, aketalo akate!’
Ali na džan thaj na prasten inća!
24 Kaj sago e munja kaj sevil pe jek krajo e nebosko
thaj rasvetlil sa džike aver krajo, gajda avela vi manca, e
Manušešće Čhavesa, ando mungro đes.
25 Ali majsigo trubuv but te pretrpiv thaj akava naraštaj
trubula te odbacil man.
26 Thaj sago kaj sas ande Nojašći vrjama gajda avela vi
ando đes kana avava me o Čhavo e Manušesko.
27 E manuša hanas, pijenas, ženinaspe thaj udainaspe dži
ko đes dok o Noje či dijas ando baro brodo, thaj avilo o
potop thaj uništisardas sa so nas ando baro brodo.
28 Askal avela sago kaj sas dumut kana trailas o Lot: Kana
e manuša ando gav savo akhardolas Sodoma, hanas thaj
pijenas, ćinenas thaj bićinenas, sadinas thaj gradinas,
29 sa dži ke detharin kana o Lot inkljisto andar o gav
Sodoma, a askal andar o nebo zapljuštisarda e jag thaj o
sumpor thaj uništisardas sa okolen save ačhiline ando gav.
30 Isto gajda iznenada avela ando đes kana boldava man
me o Čhavo e Manušesko.
31 Gajda ande okova đes, ko avela po krovo, a lešće stvarja
si ando ćher, neka na fuljel te lel len. Thaj ko si ande njive,
neka či boldel pes palpale te lel vareso pesa.
32 Den tumen gođi sar muli e Lotošći romnji!
33 Kaj ko lela sama pe piro trajo te araćhe les, hasarela
les; a ko hasarel piro trajo zadobila les palo večnost.
34 Phenav tumenđe, ande koja rjat kana me boldava
man avena duj džene ande jek kreveto. Jek lelape, aver
mućelape.
35 Duj manušnja zajedno meljina o điv; jek lelape, a aver
mućelape.
36 Duj džene avena ando polje; jek avela lino, a aver
ačhela.”
37 Pe godova e učenikurja phučline les: “A kaj godova
Gospode?”

A o Isus phenda lenđe: “Avela očito sago vi akaja
poslovica: ‘kaj ćiden pes e lešinarja okote kaj si o mulo
telo.’ ”

18

O Isus sikavel kaj ustrajno trubul te molimen

1 Askal o Isus phenda e učenikonenđe e usporedba te
sikavel len sar uvek trubun te molinpe thaj sar nikada či
trubun te odustanin.
2 Thaj phendas: “Ande jek gav sas jek sudija savo či
daralas e Devlestar a e themestar či ladžalas.
3 A ande godova gav sas vi jek udovica savi stalno
avelas leste thaj molilas les: ‘Deman pravda angle mungro
protivniko.’
4 O sudija varesavi vrjama či marilas pale godova, ali
napokon phenda: ‘Vi ako či darav katar o Del thaj či mariv
pale manuša,
5 ali dava pravda akale udovica, kaj, ako či dav lat pravda,
dosadila manđe dok či dobil piro pravo, kaj stalno dosadil
man!’ ”
6 Askal phendas o Gospod Isus: “Dićhen sar ispravno
postupisarda o nepravedno sudija.
7 Kaj o Del strpljivo čhola kan ke lenđe molitve thaj
pobrinila pe te dobin pravda okola save pripadin lešće thaj
vapin lešće o đes thaj e rjat.
8 Phenav tumenđe kaj brzo dela len pravda. Ali kana me,
o Čhavo e Manušesko, boldava man pe phuv, dali arakhava
kasavo paćipe?”

O Del opravdil e poniznen

9 Askal o Isus phendas još akaja usporedba varesavenđe
save sas uverime ande piri vlastito pravednost, a averen
prezirisarenas:
10 “Duj manuša đele ando Hramo te molinpe. Jek sas
fariseji a aver cariniko.
11 O fariseji ačhelas thaj molilaspe pale peste: ‘Devla,
nais tuće kaj najsem sago aver manuša, grabežljivo,
nepravedno, preljubniko, ili sago akava cariniko.
12 Me postiv duvar ando kurko; dav deš posto katar sa so
si man.’
13 A o cariniko, ačhelas majdur, thaj či usudilaspe ni pe
jakha te vazdel prema o nebo, nego pećelaspe ando koliin te
sikavel piri tuga thaj phenelas: ‘Devla av milostivo manđe
bezehalešće!’
14 Phenav tumenđe: vo boldape ćhere pravedno anglo
Del, a na o fariseji! Kaj svako ko korkoro pes uzvisil, avela
ponizime, a ko korkoro pes ponizil, avela uzvisime.”

E Devlesko carstvo pripadil okolenđe save si ponizne sago čhavra

15 A e Isusešće anenas vi e cikne čhavren te čhol pire
vas pe lende te blagoslovil len, a kana godova dikhline e
učenikurja braninas lenđe.

16 A o Isus akharda len thaj phendas: “Mućen e čhavren
te aven mande thaj na branin lenđe, kaj kasavenđe pripadil
e Devlesko carstvo.”
17 “Čačes, phenav tumenđe, savo či primil e Devlesko
carstvo sago cikno čhavro, či dela ande leste.”

Khanči či tromal te avel majbitno katar godova te služis e Devlešće

18 Varesavo židovsko vođa phučlas e Isuse: “Lače
sikavneja, so trubul te ćerav te dobiv o večno trajo?”
19 A o Isus phendas lešće: “Sostar man akhares lačheja?
Khonikal naj lačho, nego li samo o jedino Del.
20 A e zapovedi andar o Mojsijesko zakon džanes: ‘Na ćer
preljub’, ‘Na mudar’, ‘Na čor’, ‘Na svedočisar hohamne’,
‘Poštuisar ćire dades thaj ćire deja.’ ”
21 A vo phendas: “Sa gadava ćerav katar mungro ternipe.”
22 Kana godova ašunda o Isus, phendas lešće: “Još jek
ačhilo tut: sa so si tut bićin thaj podelisar e čorenđe thaj
avela tu barvalipe ando nebo. A askal av thaj dža pale
mande.”
23 Kana vo godova ašundas, ražalostisajlo kaj sas zurale
barvalo thaj či kamlas te bićinel sa so sasle.
24 O Isus dikhla pe leste thaj phendas: “Sar si phare e
barvalešće te del ande Devlesko carstvo!
25 Maj loće si e kamilaće te naćhel kroz e suvjaće kan nego
o barvalo te del ande Devlesko carstvo.”
26 Okola save godova ašundine, phendine: “Pa ko askal
šaj spasilpe?”
27 A o Isus phendas: “So si nemoguće e manušenđe,
moguće si e Devlešće.”
28 Askal o Petar phendas: “Ake, amen muklam sa amaro
thaj teljardam pale tute te sledis tut.”
29 A o Isus phendas lenđe: “Čačes, phenav tumenđe, naj
godova savo muklasas piro ćher, ili pire romnja, ili pire
phralen, ili pire dade thaj pire deja, ili pire čhavren zbog
e Devlesko carstvo,
30 a te či već pe akava them primila majbut nego so
muklas, a pe okova them savo avel vi večno trajo.”

O Isus po trito drom spominjil piro smrto thaj o vaskrsenje

31 O Isus ćidas oko peste e dešuduj apostolen thaj phendas
lenđe: “Ake das ando Jerusalim, a okote dogodilape sa so e
prorokurja ramosardine ando Sveto lil, pale mande e Čhave
e manušešće.
32 Von predaina man ande vas e nevernikonenđe, save
marena muj mandar, ladžarena man, vređona man,

33 bičuina man thaj mudarena man, ali me o trito đes
uštava andar e mule.”
34 A e učenikurja khanči katar godova so o Isus phendas či
haćardine. O značenje godole alavengo sas lendar garado
thaj naštik haćardine so o Isus phenelas lenđe.

O Isus sastarel e kore manuše

35 A kana o Isus avilo paše džiko gav o Jerihon, varesavo
koro manuš bešelas po drom thaj prosilas.
36 A kana o koro manuš ašunda kaj naćhel okotar o but o
them, phučlas so si godova.
37 Phendine lešće: “Naćhel o Isus andar o Nazaret.”
38 A vo pe godova čhutas muj: “Isuse e Davidešće
Čhaveja, smiluitu tut manđe!”
39 A okola kaj džanas anglal o Isus ačhavenas e kore
manuše te na čhol muj, ali vo još majzurale čholas muj:
“E Davidešće Čhaveja, smiluitu manđe!”
40 Kana o Isus ašunda les ačhilo thaj phendas te anen les
leste. Kana e kore manuše andine majpaše o Isus phučla
les:
41 “So kames te ćerav tuće?” A vo phendas:
“Gospode, te šaj dikhav.”
42 A o Isus phendas lešće: “Akana šaj te dićhes! Ćiro
paćipe sastarda tut.”
43 E kore manušešće jakha odma putajle thaj počnisarda
te dićhel, uputisajlo dromesa palo Isus thaj počnisarda te
slavil e Devles. A sa o them savo godova dikhla dija slava e
Devlešće.

19

O Isus thaj o Zakej

1 O Isus dijas ando Jerihon. Dok naćhelas kroz o gav,
2 angle leste avilo o manuš savo akhardolas Zakej. Vo sas
glavno cariniko thaj sas zurale barvalo.
3 Probilas te dićhel e Isuse, ali sas zurale cikno manuš thaj
naštik dikhlas les katar o but o them savo sas oko leste.
4 Vo zato prastaja anglal, thaj lijape opre pe smokva paše
savi o Isus trubujas te naćhel te šaj dićhel les.
5 Kana o Isus areslo pe godova than, dikhlas opre thaj
phendas lešće: “Zakej, brzo fulji tele! Ađes trubul te avav
gosto ande ćiro ćher.”
6 O Zakej brzo fuljisto tele katar e smokva thaj pherdo bah
ugostisarda les ande piro ćher.
7 A sa save godova dikhline počnisardine te mrmljan:
“Đelo ando ćher e bezehalesko!”

8 A o Zakej ačhilo thaj phendas e Gospodešće: “Gospode
ake, opaš mungro barvalipe dava e čorenđe! Thaj ako
varekas hohadem, boldav štar drom majbut.”
9 Pe godova o Isus phendas lešće: “Ađes ande akava ćher
avilo o spasenje kaj si vi akava manuš e Avraamesko čhavo!
10 Me o Čhavo e Manušesko avilem te rodav thaj te spasiv
okova so si hasardo!”

O manuš trubul te avel verno dok ažućarel e Devlesko carstvo

11 O but o them sa godova ašunelas, a o Isus phendas
lenđe još jek usporedba zato kaj sas o Isus paše pašo
Jerusalim thaj gndinas kaj odma pojavilape e Devlesko
carstvo.
12 Thaj phendas: “Sas varesavo ugledno manuš savo
trubuja te otputuil ande dur phuv te okote okrunin les sago
caros, a askal te boldelpe.
13 Zato akhardas pire deš slugonen, dija len svakones po
opaš kila rup so sas štar čhonenđi poćin thaj phendas lenđe:
‘Trguin akale rupesa dok či boldav man.’
14 A e manuša andar lešći phuv mrzanas les thaj
bičhaldine pale leste e poslaniko te phenen e majbare
carošće: ‘Či kamas te akava caruisarel pe amende.’
15 Kana vo primisarda piro carstvo thaj boldape palpale,
naredisarda te anen lešće okolen slugen savenđe dijas o rup
te ašunel kozom zaradisardine.
16 O prvo sluga avilo thaj phendas: ‘Gospodarina, o iznos
savo dijan man ćerdem te avel deš drom majbut.’
17 Phendas lešće: ‘But lače! Lačho san sluga, zato kaj
sanas verno ande cikno, dava tut te vladis pe deš gava!’
18 Aver sluga avilo thaj phendas: ‘Gospodarina o iznos
savo dijan man ćerdem te avel pandž drom majbut.’
19 Phenda lešće: ‘Lače! Vladi pe pandž gava!’
20 A o trito sluga avilo bi zaradako thaj phendas: ‘Gospo-
darina, ale tuće ćiro rup, savo dijan man. Arakhavas les
garado ando dikhloro.
21 Daravas tutar kaj san strogo manuš. Les so či
uložisardan, thaj žanjis so či sadisardan.’
22 Phendas lešće: ‘Pe ćire alava aveja osudime, bilačho
slugona! Džanglan kaj sem strogo manuš, kaj lav so či
uložisardem thaj kaj ćidav kaj či sadisardem?
23 Sostar askal či uložisardan mungre love ande banka?
Gajda barem dobisardemas e kamatenca.’
24 Pe godova o caro phendas kolenđe save sas kote ćidine:
‘Len lestar o rup thaj den okolešće saves si deš.’

25 Phendine lešće: ‘Ali gospodarina, pa les već si deš kile
rup!’
26 O caro phenda lenđe: ‘Phenav tumenđe: Okoles kas si,
delape lešće još majbut, a okoles save naj, lelape lestar vi
okova cara so siles.
27 A mungre dušmajen okolen save či kamline man te
me avav caro, anen len akaring thaj mudaren len angle
mande.’”

O Isus del ando Jerusalim sago caro

28 Nakon so phendas lenđe godova, o Isus teljarda majdur
karingal o Jerusalim.
29 Kana avilo paše džike gava e Vitfaga thaj e Vitanija save
sas pe Maslinsko gora, bičhalda anglal pire duj učenikonen
30 thaj phendas lenđe: “Džan ando gav savo si angle
tumende. Čim den ande leste, araćhena phangle terne
magarco saves još khonik či jašisarda. Putren les thaj anen
les.
31 Ako vareko phučel tumen: ‘Sostar putren e magare?’
Gajda phenen: ‘Trubun e Gospodešće’, thaj odma mućena
len.”
32 Von đele thaj arakhline e magarco sago kaj o Isus
phenda lenđe
33 Thaj dok e učenikurja putrenas e magare, e magaresko
gospodari phendas lenđe: “Sostar putren e magare?”
34 A von phendine: “Trubul e Gospodešće.”
35 Andine e magare ko Isus thaj čhutine pire haljine po
magarco thaj o Isus bešlo pe leste.
36 Thaj dok O Isus gajda džalas po magarco, e manuša
buljarenas pire ogrtačurja po drom angle leste te sikaven
lešće čast.
37 A kana već avilo paše te fuljel katar e Maslinsko gora, e
but e manuša save džanas pale leste počnisardine pe sa o
glaso te zahvalin e Devlešće pale sa e čudurja save dikhline.
38 Phenenas:
“Blagoslovime o Caro,
savo avel ando alav e Gospodesko!
Miro po nebo
thaj slava e Devlešće ande visine!”
39 Pe godova varesave fariseja save sas maškar o them
phenenas e Isusešće: “Sikamneja, phen ćire učenikonenđe
te na phenen godova.”
40 O Isus phendas: “Phenav tumenđe, ako von ačhen, e
bara slavina!”

E Isusešće si pharo pale manuša andar o Jerusalim

41 Kana o Isus avilo paše džiko Jerusalim thaj dikhla o gav,
o Isus rujas pale manuša andar leste.
42 Thaj phendas: “Sar volisardemas te ađes arakhlinesas
o drom e mirosko! Ali akana si kasno, thaj o miro si garado
tumendar.
43 Avena e đesa kana o dušmano zauzmila ćire zidurja,
okolina tut thaj ćićidena tu katar sa e riga.
44 O Jerusalime, sravnina tut e phuvjasa thaj vi ćire
čhavren ande tute. Či ačhela tutar ni bar pe bareste kaj
či pindžardan e vrjama kana o Del avilo te spasil tut.”

O Isus či mućel te trguin ando Hramo

45 Kana o Isus dijas ando Hramo, počnisarda te tradel
andar leste e trgovcen.
46 Thaj phenda lenđe: “Ando Sveto lil ramol: ‘Mungro
Hramo trubul te avel o ćher pale molitva’, a tumen
pretvorisardine les ande razbojničko pećina!”
47 Pale godova o Isus svako đes sikavelas ando Hramo,
a e šorvale rašaja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar
zajedno e gavešće šorvalenca gndinas sar te mudaren les,
48 ali či arakhline o način sar te ćeren godova kaj o them
pažljivo čholas kan ke lesko sikavipe.

20

E židovske vođe či priznain e Isuse sago autoriteto

1 Jek đes dok o Isus sikavelas e theme ando Hramo thaj
navestilas e Bahtali nevimata, aviline leste e šorvale rašaja,
e sikavne e Mojsiješće zakonestar thaj vi aver e židovske
starešine
2 thaj phučline les: “Phen amenđe ko dija tut vlast te ćeres
godova? Ko ovlasitisarda tut pale godova?”
3 A o Isus phendas: “Vi me tumen vareso phučava: Phenen manđe
4 Dali o Del phenda e Jovanošće te bolel e manušen, ili e
manuša phendine lešće te ćerel godova?”
5 A von počnisardine te raspravin pes maškar peste:
“Te phendam katar o Del, phenela amenđe sostar askal či
paćaine lešće?
6 A te phendam katar o manuš, sa o them čhudelape
barenca pe amende dok či mudaren men. Kaj o them paćal
kaj sas o Jovano proroko.”
7 Zato phendine e Isusešće kaj či džanen kastar avilo e
Jovanesko autoriteto te bolel.
8 A o Isus phendas lenđe: “Askal ni me tumenđe či
phenava katar man vlast!”

O Isus usporedil e židovske vođen e bilače vinogradarenca

9 Pale godova o Isus phendas e themešće akaja usporedba:
“Varesavo manuš zasadisardas o vinograd thaj iznajmisarda les e vinogradarenđe. A askal otputuisarda pe lungo
vrjama.
10 Kana avili e vrjama pale berba, bičhaldas pire slugo ke
vinogradarja te kušen lesko deo savo bijandas e drak. Ali
e vinogradarja mardine les thaj bičhaldine les palpale čuče
vastenca.
11 Pe godova vo bičhalda lenđe aver slugo. Ali von
vi godole mardine, mardine muj lestar thaj bičhaldine le
palpale čuče vastenca.
12 Bičhaldas lenđe vi e trito. A von vi les izranisardine
thaj tradine les.
13 Pe godova o gospodari e vinogradesko phendas: ‘So te
ćerav? Bičhalava lenđe mungre voljeno čhaves. Les valda
poštuina kaj si mungro čhavo.’
14 Ali kana e vinogradarja dikhline e čhaves, počnisardine te ćeren svato maškar pende: ‘Akava si
o nasledniko. Ajde te mudaras les thaj o naslestvo avela
amaro.’
15 Tradineles avri andar o vinogrado thaj mudardine les.
So gndin so ćerela lenca o gospodari e vinogradesko kana
ašunela so sas?
16 Avela thaj mudarela godole vinogradaren, a o vinograd
dela aver vinogradarenđe ando najam.”
A okola save ašunenas e Isuse phendine: “Amen vareso
gajda nikad či ćerdamas!”
17 A o Isus lače dikhlas pe lende thaj phendas: “A so
askal značil okova odlomko savo ramol ando Sveto lil:
‘O bar saves čhudine e graditeljurja
postanisardas o bar zaglavno?’
18 Te ko god perel pe godova bar phađela pes, a godova bar
smrskola okoles pe kaste perel.”
19 E sikavne e Mojsiješće zakonestar thaj e šorvale rašaja
kamline odma te astaren les kaj lače džangline kaj godoja
usporedba odnosilpe pe lende, ali daranas katar o them.

E rašaja probin te iskušin e Isuse gajda kaj phučen les palo porezo

20 Katar askal počnisardine te vrebin les thaj bičhaldine
e špijunen save ćerenas pe kaj si iskrene te šaj optužin e
Isuse kaj phenda vareso bilače thaj te predain les e rimske
upravitelješće.

21 Thaj phučline e Isuse: “Sikavneja! Džanas kaj phenes
čačipe thaj sikaves ispravno, thaj či dićhes ko si ko, nego
čačes sikaves e Devlesko drom.
22 Phen amenđe dali trubul te amen e Židovurja das e
carošće o porez ili te či das?”
23 A o Isus dikhlas kaj kamen te astaren les ande zamka
thaj phendas lenđe:
24 “Sikaven manđe e kovanica savjava poćinen o porez.
Kasko si akava liko thaj o alav pe late?”
A von phendine: “E carošći.”
25 “Askal den e carošće so si e carosko, a e Devlešće so si
e Devlesko.”
26 Gajda naštik arakhline doš ande okova so o Isus phenda
anglo them, nego ačhiline zadivime lešće naukava thaj
ačhiline bi alavesko.

O Isus sikavel kaj si čače vaskrsenje andar e mule

27 Askal aviline leste varesave saduceja, save phenen kaj
naj uštipe andar e mule. Thaj phučline e Isuse:
28 “Sikavneja, o Mojsije ramosardas amenđe te mulo
varekasko phral saves sas romnji, a nas les čhavra, neka
lesko phral lel lešće romnja sar voj bijandas lešće čhavo
savo nasledila e imovina okolešći savo mulo thaj te inđarel
lesko prezime.
29 Gajda sas efta phral. Prvo phral oženisajlo thaj mulo,
a nas les čhavra.
30 Aver phral oženisajlo lešće romnjasa ali vi vo mulo,
31 askal o trito thaj gajda vi sa efta muline, a či mukline
čhavra.
32 Po krajo muli vi e romnji.
33 Kašći romnji askal voj avela kana e manuša uštena
andar e mule kana sas romnji sa efta phralenđi?”
34 O Isus phendas lenđe: “E manuša akale themešće
udainape thaj ženinape.
35 Ali okolen saven o Del dićhel kaj si dostojne te ušten
andar e mule thaj traina ande okova them savo avela, či
ženinape niti udainape.
36 Von majbut naštik ni merena, kaj avena slične sar e
anđelurja. Von si čhave e Devlešće kaj vo bolda len palpale
andar e mule.
37 A kaj e mule uštena, godova čak vi o Mojsije potvrdis-
ardas ando odlomko po than kaj phabolas o grmo kaj e
Gospode akhardas e Avraamešće Devleja, e Isakošće Devleja
thaj e Jakovešće Devleja dumut nakon so von muline.
38 A o Del naj Del e mulengo nego o Del e džudengo, kaj
si savora ande leste džude.”

39 Pe godova phendine lešće varesave sikavne e Mojsiješće
zakonestar: “Sikavneja! Lače phendan!”
40 Thaj khonik majbut či usudisajlo te vareso phučel les.

O Mesija si majbaro katar o caro David

41 Askal o Isus phučla len: “Sostar phenelpe kaj si o Hristo
samo potomko e carosko Davidesko?
42 Pa korkoro o David phenel ande knjige psalmurja:
‘Phenel o Gospod mungre Gospodešće:
Beš pe mungri počasno desno rig
43 dok či čhav ćire dušmajen tale ćire pungre.’

44 Korkoro o David akhardas les pire Gospodeja. Sar askal
avilosas samo lesko potomko?”

O Isus upozoril pire učenikonen te lenpe sama katar e sikavne e Mojsiješće zakonestar

45 Askal anglo sa o them, o Isus phendas pire
učenikonenđe:
46 “Len tumen sama katar e sikavne e Mojsiješće zakon-
estar, save volin te phiravenpe ande lundže haljine, volin
te e manuša pozdravin len pe javne thana, thaj te bešen pe
prve thana ande sinagoge, thaj e počelja pe gozbe.
47 Bi ladžavesko len katar e udovice okova so silen thaj
hohamne molinpe dugo e Devlešće. Von avena majstrogo
osudime.”

21

E udovica del e Devlešće sa so saslat

1 O Isus ando Hramo dikhlas e barvalen sar čhon ande
riznica love sago daro e Devlešće.
2 A dikhla vi varesošće čore udovica savi čhutas okote
samo duj majcikne kovanice.
3 Thaj phendas: “Čačes, phenav tumenđe akaja čori
udovice čhutas majbut savorendar.
4 Kaj savora von dine katar piro viško, a voj katar piro
čorpe dijas sa so silat.”

O Isus sikavel save znakurja avena po krajo e themesko

5 Dok varesave učenikurja ćerenas svato pale godova sar
si o Hramo šukar ukrasime e barenca thaj e ukrasenca save
e manuša andine e Devlešće, a o Isus phendas:
6 “Avela e vrjama kana katar akava so dićhen či ačhela ni
bar pe bareste. Svako avela harado.”
7 E učenikurja phučline les: “Sikavneja, a kana godova
avela? Thaj sar džanasa kaj godova uskoro avela?”

8 A vo phendas lenđe: “Len sama te na aven hohade kaj
but džene avena ande mungro alav thaj phenena korkoro
pale peste kaj si von o Mesija thaj phenena: ‘avili e vrjama’.
Na džan pale lende!
9 Kana ašunena pale raturja thaj pale pobune, na daran.
Kaj sa godova trubul te avel, ali godova još naj odma o
krajo.”
10 Askal još phendas lenđe: “O them borilape protiv aver
them, thaj e carurja protiv aver carurja.
11 Pe sa e riga e themešće avena e potresurja, bokhalipe
thaj nasvalipe. Po nebo avena čudesne znakurja savendar
dela e dar pe sa o them.
12 Ali majsigo katar sa akava astarena tumen thaj tradena
tumen. Predaina tumen e manušenđe ande sinagoge te
sudin tumenđe. Inđarena tumen angle carurja thaj angle
upravitelja zato kaj sledin man.
13 Godova avela tumari prilika te den svedočanstvo.
14 Zato zapamtin na majanglal te gndin so phenena ande
tumari obrana!
15 Me dava tumen alava thaj kasavi mudrost savjaće
naštik proturečila niti te oduprilpe ni jek tumaro pro-
tivniko.
16 A izdaina tumen čak vi tumare dada, deja, phrala,
drugarja thaj tumari familija. Varesaven tumendar vi
mudarena.
17 Savora mrzana tumen zato kaj sledin man.
18 Ali či perela ni jek bal katar tumaro šoro.
19 Tumare duše spasinape zbog godova, ako či odustanin.”

O Isus phenel kaj o Jerusalim avela uništime

20 O Isus nastavisarda te phenel lenđe: “A kana dićhena
kaj e vojska opkolisardas o Jerusalim, askal džanen kaj avili
paše e vrjama kaj avela opustošime.
21 Askal okola save si ande Judeja neka našen ande gore
thaj save si ando gav neka inkljen andar leste, a ni o kola
save si ando polje neka či boldenpe ando gav.
22 Kaj ande godola đesa avela e Devlešći kazna te pherdol
sa so ramol ando Sveto lil.
23 Teško e khamne manušnjenđe thaj okolenđe save den
čuči e čhavren ande godola đesa! Kaj avena e bare nevolje
pe phuv, thaj e Devlesko gnjevo pe akala manuša.
24 Avena mudarde katar o oštro mačo, thaj avena inđarde
ando ropstvo pe sasto them. A o Jerusalim uštavena okola
save či džanen palo Del dok či isteknil e vrjama okolenđi
save či džanen palo Del.”

O Isus ćerel svato kaj boldelape pe phuv

25 O Isus phenda: “Pojavinape e znakurja po kham thaj po
čhonut thaj pe čereja. A e theme pe phuv astarela o očaj
zbog e huka thaj e talasurja andar o more.
26 O them merela e daratar thaj katar godova kaj
ažućarena so avela pe akava them, kaj vi e nebeske sile
avena uzdrmome.
27 Askal dićhena man, e Čhave e Manušešće, sar avav pe
nebeske oblakurja e silava thaj e bare slavava.
28 Kana počnila sa godova te avel, ušten thaj vazden
tumare šore kaj o Del uskoro oslobodila tumen.”
29 Pale godova o Isus phendas lenđe e usporedba: “Dićhen
e smokva ili bilo savo aver kaš.
30 Kana dićhen kaj mućen e patrja, korkoro već džanen
kaj paše si o milaj.
31 Gajda vi tumen kana dićhen sa akala događaja, džanen
kaj si paše o carstvo e Devlesko.
32 Čačes, phenav tumenđe, kaj akava naraštaj sigurno či
naćhela dok sa akava či avel.
33 O nebo thaj e phuv naćhena, ali mungre alava či
naćhena nikad.”

O Isus sikavel te avas uvek spremne pale leste

34 O Isus phenda lenđe: “Len sama te či zuravol tumaro
ilo ando handžvalipe palo habe thaj ando matipe ili ande
trajošće brige thaj te či iznenadil tumen godova đes,
35 savo avela sago zamka, pe sa e manuša save train pe
sasti phuv.
36 Zato stražarin thaj molin tumen e Devlešće te šaj
naćhen sa kava so trubul te avel thaj te ačhen sago
pobednikurja angle mande, anglo Čhavo e Manušesko.”
37 O Isus svako đes sikavelas ando Hramo, a raćasa
inkljelas thaj raćarelas pe Maslinsko gora.
38 A sa o them već katar e rano detharin avenas leste ando
Hramo te ašunen les.

22

O Juda ugovoril e Isusešći izdaja

1 Avili paše e Pasha savi sas prvo đes katar o prazniko e
bi kvascošće mangrengo.
2 E šorvale rašaja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar
rodenas sar te mudaren e Isuse. Ali daranas katar o them.
3 Askal o beng dijas ando Juda andar o gav Iskariot, jek
katar e dešuduj e Isusešće apostolurja.
4 Vo đelo thaj dogovorisajlo e šorvale rašajenca thaj e
Hramske stražarenca sar te predail lenđe e Isuses.

5 A von, kana ašundine, raduisajle thaj obećisardine kaj
dena les love.
6 O Juda pristanisardas thaj katar askal počnisardas te
rodel lačhi vrjama te izdail e Isuses lenđe, a te na dićhel o
them.

Priprema pale pashalno večera

7 Kana avilo o prvo đes katar o prazniko e bikvascošće
mangrengo, ande savo trubujasas te žrtvuilpe o bakhro palo
prazniko e pasha.
8 O Isus bičhalda e Petre thaj e Jovano thaj phendas lenđe:
“Hajde džan thaj pripremin amenđe te has e pasha.”
9 A e učenikurja phučline les: “Kaj kames te pripremis
lat?”
10 A vo phenda lenđe: “Ake, čim den ando gav malavela
tumen o manuš savo inđarel paj ando bokali. Teljaren pale
leste ando ćher savo vo del
11 thaj roden e domaćine ande godova ćher thaj phenen
lešće: ‘O sikavno phučel ande savi soba šaj hal e pashalno
večera pire učenikonenca?’
12 Vo sikavela tumenđe e bari soba po sprato. Okote
pripremin.”
13 E učenikurja đele ando gav thaj arakhline sa sar o
Isus phendas lenđe thaj okote pripremisardine e pashalno
večera.

O Isus del Nevo Savezo

14 Kana avili e vrjama pale večera, o Isus lija than pale
sinija e apostolenca.
15 Askal phendas lenđe: “Saste ilesa čeznisardem te
hava tumenca akaja pashalno večera majsigo nego so aven
mungre muke.
16 Kaj phenav tumenđe, či majbut hava e pashalno večera
dok či pherdol laći svrha ande Devlesko carstvo.”
17 Lijas o tahtaj e molava, zahvalisardas e Devlešće thaj
phendas: “Len thaj razdelin maškar tumende.
18 Kaj, phenav tumenđe: či majbut pijava mol sa dži
ke okova đes kana pijava tumenca nevi mol ando carstvo
mungre Dadesko.”
19 Askal o Isus lija o mangro, zahvalisardas e Devlešće pale
leste, phagla les thaj dija pire učenikonenđe thaj phenda:
“Akava si mungro telo savo delpe pale tumende. Akava
ćeren manđe po spomen.”
20 Gajda lija vo o tahtaj posle e večera thaj phendas:
“Akava tahtaj si Nevo savez ande mungro rat, savo čhordol
pale tumende.”
21 “Ali ake, mungro izdajniko bešel manca pale sinija.

22 Me o Čhavo e Manušesko, moraš te merav sar si
odredime, ali jao okolešće savo izdaila man!”
23 A e učenikurja pe godova počnisardine te phučenpe ko
maškar lende šaj avilosas godova.

Ko kamel te avel vođa e Devlešće manušengo trubul te služil averenđe

24 Askal e učenikurja počnisardine te prepirinpe maškar
pende ko si lendar majbaro.
25 A o Isus phendas lenđe: “E carurja akale themešće
gospodarin pe pire thema thaj okola saven si vlast pe thema
kamen te o them phenel pale lende kaj si lače.
26 Ali tumen na ćeren gajda! Naprotiv, okova savo si
majbaro maškar tumende, neka avel majcikno, a o vođa
sago kova kaj služil.
27 Kaj ko si majbaro? Okova savo bešel pale sinija ili okova
savo služil les? Dali naj okova savo si pale sinija? A me ake
služiv maškar tumende.
28 Ačhiline manđe verne ande mungre kušnje.
29 Zato dav tumen ando naslestvo e carosko čast kaj man
dija lat mungro Dad
30 te han thaj te pijen pale mungri sinija ande mungro
Carstvo thaj te bešen pe prestolja te sudin e dešuduj
plemenurja e Izraelošće.”

O Isus phenel kaj o Petar izdaila les

31 A o Isus phenda: “Simone! Simone! Ake o Sotona
rodel katar o Del te probil tumaro paćipe ande mande. Zato
rešetila tumen sago o điv kroz o sito.
32 Ali me molisajlem pale tute te ćiro paćipe ande mande
ačhel. A kana palem boldeja tu mande, učvrsti ćire
phralen.”
33 O Petar phendas lešće: “Gospode, spremno sem tusa te
džav vi ande tamnica vi ando smrto.”
34 A o Isus phendas lešće: “Phenav tuće Petre, ađes
ni o bašno či oglasila pes a tu trin drom hohaveja kaj či
pindžares man.”
35 Thaj phendas: “Kana bičhaldem tumen po drom bi
lovengo, bi trastako thaj bi sandalengo, dali falilas tumenđe
vareso?”
A von phendine: “Khanči či falilas amenđe.”
36 Ali akana phendas lenđe: “Kas si love, neka lel len pesa!
Isto gajda vi e trasta! A kas naj mačo, neka bićinel pire gada
thaj nek ćinel pešće mačo.
37 Kaj phenav tumenđe, moraš te pherdol pe mande
okova so si ramome ando Sveto lil: ‘Ubrojime si maškar

e zločincurja', kaj sa so e prorokurja ramosardine pale
mande pherdolape."
38 Von phendine lešće: "Gospode, ake akate si amen duj
mačurja!"
A o Isus phendas lenđe: "Dosta si!"

O Isus molil e Devle te zaobiđil les e patnja ali te avel e Devlešći volja

39 Askal inkljisto okotar thaj po običaj uputisajlo pe
maslinsko gora. Pale leste teljardine vi lešće učenikurja.
40 Kana areslo okote phendas lenđe: "Molin tume te na
peren ande kušnja!"
41 Pale godova đelo majdur lendar kozom šaj čhudelpe o
bar thaj pelo pe pire koča thaj molisajlo:
42 "Dade! Ako kames, le mandar akava tahtaj patnje. Ali
na te avel mungri nego ćiri volja!"
43 A askal sikadilo lešće o anđeo andar o nebo te ohrabril
les.
44 A o Isus sa majzurale molilaspe, ande smrtno muka, a
o znojo pe leste postanisardas sago kapljice e ratešće save
perenas pe phuv.
45 Uštilo katar e molitva, boldape ke učenikurja thaj
arakhlalen sar soven, iscrpime katar e žalost.
46 Pa phendas lenđe: "Sostar soven? Ušten! Molin tumen
te na peren ande kušnje!"

O Juda izdail e Isuse

47 Dok o Isus još ćerelas svato, avilo o them thaj angle
lende o Juda jek katar e dešuduj učenikurja. Vo avilo paše
ko Isus thaj kamla te čumidel les.
48 A o Isus phendas lešće: "Juda, zar e poljupceja kames
te izdais man, e Manušešće Čhave?"
49 A kana e ostale učenikurja dikhline so si, phučline:
"Gospode, te napadnis len e mačesa?"
50 A jek lendar zamahnisardas e mačosa pe šorvale
rašajesko sluga thaj čhindas lesko desno kan.
51 A o Isus phendas: "Mućen len te ćeren godova! Na
oduprin tumen majbut!" Askal čhutas o vas pe lesko kan
thaj sastarda les.
52 Askal o Isus phenda e manušenđe save aviline te
astaren les, e šorvale rašajenđe, e hramske stražarenđe
thaj e židovske starešinenđe: "Sago po pobunjeniko aviline
pe mande e mačonenca thaj e rovljenca!
53 Sostar či astardine man ando Hramo? Svako đes semas
okote tumenca. Ali akava si tumaro časo thaj vladil e tama."

O Petar odreknilpe katar o Isus

54 Astardine e Isuse thaj inđardine les ando ćher e šorvale
rašajesko. A o Petar dadural džalas pale lete.
55 A e stražarja maškare ande avlija astardine jag thaj
bešline okolo late. A o Petar bešlo maškar lende.
56 Varesavi sluškinja dikhla les kaj bešel paše jag, oštro
dikhla pe leste thaj phendas: “Vi akava sas e lesa!”
57 A o Petar hohadas: “Manušnjije pa me či pindžarav
les.”
58 Nedugo pale godova još vareko lija les sama thaj
phendas: “Vi tu san jek lendar!”
A o Petar phendas: “Naj sem, manušeja!”
59 Kana nakhlo varekaj katar jek sato, vareko aver
odlučno phenda: “Vi akava sas čačes lesa! Pa Galilejco si!”
60 A o Petar phendas: “Manušeja, či džanav so phenes!”
Isto časo dok još motholas, oglasisajlo o bašno.
61 Askal o Gospod boldape thaj dikhlas po Petar, a o
Petar dijape gođi ke alava e Gosodešće, save phendas
lešće: “Phenav tuće još akaja rjat majsigo nego so o bašno
ašundol, trin drom hohaveja kaj či pindžares man.”
62 O Petar inkljisto andar e avlija thaj zurales rujas.
63 A e čuvarja počnisardine te maren e Isuse thaj te maren
muj lestar
64 Učhardine lešće jakha thaj phenenas lešće: “Pro-
rokuisar ko dijatu dab!”
65 Thaj but aver podrugljive alava phenenas lešće.

O Isus po sudo angle židovske vođe

66 A kana svanosardas o đes, ćidape o starešinstvo e
themesko, e šorvale rašaja thaj e sikavne e Mojsiješće
zakonestar thaj andine e Isuse anglo baro židovsko veće.
67 Von phendine lešće: “Ako san tu o Hristo, phen amenđe
godova!”
A o Isus phendas lenđe: “Ako phenav tumenđe, či paćana
manđe.
68 Ako phučav tumen dali sem me o Hristo, či odgovorina
manđe.
69 Ali katar akana me, o Čhavo e Manušesko, bešava po
počasno than pašo svemogućo Del.”
70 Pe godova savora phendine: “Tu dakle tvrdis kaj san o
Čhavo e Devlesko!”
Vo phendas lenđe: “Tumen korkoro pravo phenen! Me
sem!”
71 Pe godova von phendine: “Či trubul amen majbut
dokaz. Korkoro ašundam andar lesko muj!”

23

E Isuse hohamne prn anglo Pilato thaj anglo Irod

1 Askal sa e manuša save sas ando židovsko baro veće
uštiline thaj inđardine e Isuses ko Pilato savo sas rimsko
upravitelj
2 thaj optužisardine les: “Astardam les sar zavodil e
theme thaj phenel lenđe te na poćinen o porez e carošće, a
pale peste phenel kaj si vo o Hristo, amaro caro.”
3 O Pilato phučla les: “Dali san tu o caro e Židovengo?”
A o Isus phendas lešće: “Gajda si sago kaj tu phenes!”
4 Askal o Pilato phendas e šorvale rašajenđe thaj e
themešće: “Nisošći doš či arakhav pe akava manuš!”
5 Ali von počnisardine još majbut te navalin: “Bunil
e theme pire naukava ande sasti phuv e židovenđi.
Počnisarda ande regija e galilejaći thaj avilo sa dži akaring
ando Jerusalim!”
6 Kana godova ašundas o Pilato, phučla len, dali si godova
manuš galilejco.
7 Kana potvrdisardine godova, o Pilato bičhaldas e Isuse
ko Irod, savo vladilas ande galilejaći regija. A o Irod baš
askal arakhadilo ando Jerusalim.
8 A kana o Irod dikhla e Isuse, zurale raduisajlo kaj dumut
već lija te dićhel les zbog okova kaj ašundas pale leste thaj
nadisajlo kaj lestar dićhela varesosko čudo.
9 Thaj but phučlas e Isuse, ali vo khanči či phendas lešće.
10 A e šorvale rašaja thaj e sikavne e Mojsiješće zakones-
tar ačhenas thaj žestoko prnas les.
11 O Irod zajedno pire vojnikonenca marda muj lestar.
Dijas pe leste e carske haljine thaj bičhalda le palpale ko
Pilato.
12 Godova đes o Irod thaj o Pilato pomirisajle kaj sas
majsigo dušmaja.

E Isuse osudin po smrto

13 O Pilato akhardas e šorvale rašajen, e vođen thaj e
themes
14 thaj phendas lenđe: “Andine manđe akale manušes e
optužbava kaj vo vazdel e themes pe buna. Me ake phučav
les angle tumende thaj či arakhlem ni jek doš pe leste pale
savi prn les.
15 A či arakhla e doš pe leste, ni o Irod thaj zato
bičhalda les palpale amende. Ake, vo či ćerda khanči sova
zaslužisardas smrto.
16 Zato dava naredba te bičuin les thaj askal mukava les.”
17 [A svako brš kana sas o prazniko Pasha, mućenas lenđe
po jećhe phangles]

18 A sa o them ande jek glaso čhutas muj alavenca:
“Mudar les a muk amenđe e Varava!”
19 (O Varava sas ande tamnica kaj mudardas, thaj kaj
vazdas e buna ando Jerusalim.)
20 O Pilato probisarda te odgovoril len kaj kamelas te
mućel e Isuses.
21 Ali o them čholas muj: “Razapnisar les! Razapnisar
les!”
22 Phučla len o Pilato trin drom: “Ali savo zločino vo
ćerdas? Me khanči či arakhav pe leste sova zaslužisardas
smrto. Zato dava te bičuin les thaj mukava les.”
23 A o them čholas muj thaj navalinas te razapnin e Isuse.
Thaj čhonas muj sa majzurale thaj majzurale.
24 O Pilato presudisarda te udovoljil lenđe.
25 Thaj muklas o kole savo sas čhudino ando phanglipe
zbog e pobuna thaj zbog o mudaripe, a e Isuse dijas ande
vojnikonenđe vas te ćeren lesa okova so o them kamlas.

E Isuse razapnin po trušul

26 Dok inđarenas e Isuse, astardine varesave Simone
andar o gav e Kirinija, savo boldelaspe andar o polje thaj
čhutine pe leste o trušul te inđarel palo o Isus.
27 Palo Isus džalas o but them thaj e manušnja save
rovenas thaj kukinas pale leste.
28 O Isus boldape lende thaj phendas lenđe:
“Manušnjalen andar o Jerusalim, na roven pe mande,
nego roven pe tumende thaj pe tumare čhavra.
29 Kaj ake aven e đesa kana phenelape: ‘Blago e nerotkin-
jenđe, blago e điješće savo či bijanda thaj blago e čučenđe
save či pravardine.’
30 Askal e manuša molina e gore te peren pe lende thaj e
bregonen te učharen len.
31 Kaj ako gajda ćerelpe e zelene kaštenca, so tek avela e
šuće kaštenca?”
32 E Isuseja po mudaripe inđarenas vi aver duj
zločinconen.
33 Kana aviline po than savo akhardolas Lubanja, okote
razapnisardine e Isuse, a paše leste vi godole zločinconen,
jećhe pe lešći desno rig, a avre pe lešći levo rig.
34 A o Isus phenelas: “Jartosar lenđe, Dade Devla, kaj
či džanen so ćeren!” Pale godova e vojnikurja čhudine e
kocka thaj gajda podelisardine maškar peste lešće drze.
35 O them ačhelas okote thaj dićhelas, a e verske vođe
marenas lestar muj e alavenca: “Averen spasisardas, neka
akana spasisarel korkoro pes ako si vo čačes o Hristo e
Devlesko izabraniko!”

36 Vi e vojnikurja marenas muj lestar, avenas paše leste
thaj nudinas les e mol savi sas hamime e šuteja
37 thaj phenenas: “Ako san tu o caro e židovengo, spasi
korkoro tut!”
38 A opral lesko šoro čhutine vi natpis pe savo ramolas:
“Akava si o caro e židovengo.”
39 Jek katar o razapnime zločinco vređolas e Isuse thaj
phenelas: “Najsan li tu o Hristo? Pa spasi tut thaj vi amen!”
40 Askal aver phendas: “Zar či daras e Devlestar? Trpis
isto kazna sago vi vo?
41 Ali pravedno si te amen trpis kaj primisardam so za-
služisardam amare trajosa, a akava manuš khanči bilače
či ćerdas.”
42 Askal phendas: “Isuse, kana počnija te vladis sago caro,
detut gođi pe mande thaj av manđe milostivo.”
43 A o Isus phendas lešće: “Čačes phenav tuće: ađes aveja
manca ando rajo!”

E Isusesko smrto

44 Kana već avilo o mismeri, pe sasti phuv nastanisarda o
tunjariko thaj sas džike o trito sato mismere,
45 kaj o kham pomračisajlo, a e firanglje ando Hramo
pharadile pe opaš.
46 A o Isus još jekhvar čhutas muj andar sasto glaso:
“Dade Devla, ande ćire vas predaiv mungro duho!” Godova
phendas, thaj izdahnisarda.
47 Kana o rimsko stotniko dikhlas so dogodisajlo, ačhilo
te slavil e Devle thaj phenda: “Akava manuš sas čačes
pravedniko!”
48 Nakon godova sa o them savo ćidape te dićhel godova
prizor dikhline so sas, boldenaspe ćhere thaj marenaspe
katar e tuga ando kolin.
49 Majdur ačhenas sa okola kaj pindžarenas e Isuse thaj
e manušnja save džanas pale leste andar e Galileja thaj
promatrinas.

E Isusesko prahope

50 Sas varesavo manuš savo akhardolas Josif. Vo sas
versko većniko. Thaj sas lačho thaj pravedno manuš
51 andar e Arimateja, gav savo si ande Judeja. Vo
či složisajlo e odlukava thaj e postupkosa so ćerdine e
Isusešće, nego ažućarelas te avel e Devlesko carstvo.
52 Vo đelo ko Pilato thaj rodas lestar e Isusesko telo.
53 Pale godova fuljardine les katar o trušul, paćardine les
ando pohtan thaj čhutine les ando isklesime limori ande
savo još khonik nas čhutino.

54 Godova sas đes kana o them pripremilaspe palo savato,
savo uskoro započnila.
55 A godova sa pratinas e manušnja save aviline e Isuseja
andar e Galileja. Thaj dićhenas sar čhonas e Isusesko telo
ando limori.
56 Pale godova boldinepe ćhere te pripremin e
miomirisurja thaj o pomast savo koristilaspe palo prahope.
A kana godova završisardine, već sas o savato pa sasto
đes naštik khanči ćerdine kaj poštuinas e odredba andar
o zakon.

24

E manušnja arakhline e Isusesko limori čučo

1 Prvo đes ando kurko, detharinako rano, e manušnja
aviline po limori e miomirisenca save von korkoro ćerdine.
2 A kana aresline džiko limori arakhline o bar spidino
katar o limori.
3 Dine andre, ali či arakhline o telo e Gospode Isusesko.
4 Thaj dok ačhenas gajda zbunime, angle lende pojavisajle
duj manuša ande blistavo parne haljine.
5 E manušnja darajle thaj poklonisajle e mujesa džike
phuv, a e duj manuša phendine lenđe: “Sostar roden e
džude maškar e mule?
6 Naj akate, nego uštilo andar e mule! Den tumen gođi
sar phendas tumenđe dok još sas ande Galileja:
7 ‘Me o Čhavo e Manušesko moraš te avava dino ande vas
e bezehalenđe thaj razapnina man, ali me o trito đes uštava
andar e mule.’ ”
8 Askal e manušnja dinepe gođi kaj o Isus phendas godova.
9 Thaj boldinepe katar o limori thaj sa godova javisardine
e dešujek apostolenđe thaj savorenđe averenđe.
10 A godola manušnja sas e Marija andar e Magdala,
e Jovana, e Marija dej e Jakovešći, thaj još varesošće
manušnja. Von sa godova so sas phendine e apostolenđe.
11 A e apostolenđe sa gadava činisajlo sago kaj umislisar-
dine, thaj či paćaine e manušnjenđe.
12 A o Petar ipak, uštilo thaj prastaja karingal o limori.
Kana areslo, provirisarda andre thaj dikhla andre o pohtan
katar o lano sar pašljol ando limori. Pale godova bolda pes
ćhere ando čudo savo dogodisajlo.

O Isus sikadol e duje učenikonenđe po drom palo Emaus

13 Godova đes e Isusešće duj sledbenikurja putuinas
ando gav savo akhardolas Emaus, savo sas majdur katar
o Jerusalim dešujek kilometrja.
14 Dromesa ćerenas svato maškar pende pale sa so sas.

15 Thaj dok gajda ćerenas svato thaj raspravinas, avilo dži
lende o Isus thaj džalas lenca.
16 Ali nas dino lenđe jakhenđe te pindžaren les.
17 O Isus phučlalen: “So godova raspravin dromesa?”
Von ačhiline phađe katar e tuga.
18 Jek lendar, savo akhardolas Kleopa, phendas lešće: “Zar
san tu jedino stranco ando Jerusalim savo či džanel so sas
ando Jerusalim akala đesa?”
19 A o Isus phučla: “So sas godova?”
A von phendine lešće: “Pa okova so dogodisajlo e Isuseja
andar o Nazaret. Vo sas proroko, silno pe dela thaj ande
alava anglo Del thaj angle sa o them:
20 Ali amare šorvale rašaja thaj e vladarja predaisardine
les te avel osudime po smrto thaj te razapnin les.
21 A amen nadisajlam kaj si vo okova savo izbavila o Izrael
osim godova, akava si već trito đes sar gadava dogodisajlo.
22 A još vi varesave manušnja, save sas maškar mende,
zbunisardine men: čim svanosardas đele po limori,
23 ali okote či arakhline lesko telo pa aviline thaj phendine
amenđe kaj sikadile lenđe e anđelurja thaj phendine lenđe
kaj si o Isus džudo.
24 Varesave amarendar prastaine po limori thaj arakhline
sa sar e manušnja phendine, ali les či dikhline.”
25 A o Isus pe godova phendas lenđe: “O sar sen
nerazumne, nisar te paćan ande kova so phendine e
prorokurja!
26 Dali či von prorokuisardine kaj o Hristo sa godova
moraš te pretrpila majsigo nego so o Del proslavila les?”
27 Askal o Isus započnisardas te objasnil lenđe sa so sas
ramome ando Sveto lil, katar o Mojsije džike e prorokurja.
28 Pe godova avile paše dži ko gav ande savo džanas, a
lenđe pričinisajo sago kaj o Isus kamelas te nastavil majdur
o drom.
29 Ali von nagovorinas les: “Ač amenca! Kaj već peli e
rjat, a o đes naćhel!” Vo ačhilo thaj dijas lenca ando ćher.
30 Kana o Isus lijas te hal lenca, lijas o mangro, blagoslo-
visarda les, phagla les thaj dija len.
31 Pe godova putajle lenđe jakha thaj pindžardine les, ali
vo nestanisardas angle lenđe jakha.
32 Askal von phendine jek avrešće: “Či li phabolas amaro
ilo ande amende dromesa dok ćerelas amenđe svato, thaj
dok tumačilas amenđe o Sveto lil?”
33 Odma spremisajle thaj boldinepe ando Jerusalim. Okote
arakhline e dešujek apostolen thaj vi averen e Isusešće
sledbenikonen,

34 save phendine lenđe: “O Gospod čačes uštilo andar e
mule thaj sikadilo e Simonešće!”
35 Askal von phendine sar maladine e Gospode po drom
palo Emaus thaj sar pindžardine les kana phaglas o mangro.

O Isus sikadol e učenikonenđe

36 Dok von ćerenas svato pale godova, o Isus katar jekhvar
ačhilo maškar lende thaj phendas lenđe: “Miro tumenđe!”
37 Von, zbunime thaj darade, gndisardine kaj dićhen e
duho.
38 A o Isus phendas lenđe: “Sostar darajle? Sostar kasavi
sumnja dija ande tumare ile?
39 Dićhen mungre vas thaj mungre pungre! Me sem
gadava! Pipnin man thaj dićhena! E duho naj kokala ni
mas sago kaj dićhen kaj man si!”
40 Kana godova phendas lenđe, sikada lenđe e ožiljkurja
pe pire vas thaj pire pungre.
41 Katar o čuđenje thaj katar e bah naštik paćaine. A vo
phučla len: “Si tumen vareso hamasko?”
42 Von dine les kotor peko mačho.
43 Vo lija les thaj halas anglalende.
44 Askal phendas: “Pale akava phenavas tumenđe dok još
semas tumenca: Trubul te pherelpe sa so si ande Mojsijesko
zakono, ande proročke lila thaj ande psalmurja ramome
pale mande.”
45 Askal putardas lenđi gođi te haćaren o Sveto lil.
46 Thaj phendas lenđe: “Ramome si ande Svete lila: O
Hristo trpila thaj merela, a o trito đes uštela andar e mule.
47 Ande lesko alav propovedilape sa e manušenđe kaj
trubun te pokainpe gajda te o Del jartol lenđe e bezeha.
A počnila katar o Jerusalim.
48 Tumen sen svedokurja pale godova.
49 A me bičhalava tumenđe e Sveto Duho, baš sago kaj
mungro Dad obećisardas. Zato ačhen ando gav dok či len
pe tumende e sila opral.”

O Isus si vazdino ando nebo angle učenikurja

50 Pale godova o Isus inđarda len paše džiko gav Vitanija.
Okote vazdas pire vas thaj blagoslovisarda len.
51 Gajda sar blagoslovisarda len, durilo lendar thaj sas lino
ando nebo.
52 Von peline pe koča angle leste thaj askal bare bahtasa
boldinepe ando Jerusalim.
53 Thaj svako đes ando Hramo slavinas e Devle.